

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ
ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ
Π.Μ.Σ. ΜΟΝΤΕΛΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

Περιλήψεις και abstracts Μεταπτυχιακών Διπλωματικών Εργασιών
μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών
με έτος εισαγωγής το ακαδημαϊκό έτος 2004-05

Περιεχόμενα

426M/2004001	Φατσέα Αδαμαντία	3
426M/2004002	Πλιάφα Ελένη	7
426M/2004003	Λιγνός Ιωάννης	8
426M/2004004	Κρητικός Γεώργιος.....	9
426M/2004005	Χατζηνικόλα Χαριστούλα	12
426M/2004006	Πολυχρονόπουλος Παντελής	13
426M/2004007	Οικονόμος Νικόλαος	14
426M/2004008	Νταβέλλης Αφεντούλης	15
426M/2004009	Κώτη Φωτεινή-Αικατερίνη	16
426M/2004010	Λαμπριανού Στεργούλα	17
426M/2004011	Μανουσάκη Μαρία.....	19
426M/2004012	Σκαρτσιούνη Σοφία-Ελένη.....	20
426M/2004013	Δούκα Αρετή-Δήμητρα.....	21
426M/2004013	Προκοπιάδου Γεωργία	22
426M/2004014	Σιβρή Ελένη	23
426M/2004015	Βασιλάκη Γεωργία.....	27
426M/2004016	Παπαλόη Ασπασία	29
426M/2004017	Κλοτσώνη-Σιώκου Ελισάβετ.....	32

426M/2004018	Κωστούλα Παρασκευή	33
426M/2004019	Στάμος Αθανάσιος.....	34
426M/2004020	Τσιλίκας Θεόδωρος	35
426M/2004021	Λούκα Μαρία	37
426M/2004022	Μιχάλης Ηλίας.....	39
426M/2004023	Φραγκής Ιωάννης	40
426M/2004024	Μαυρόπουλος Αζαρίας	41
426M/2004025	Μαρμαροκόπος Αντώνιος.....	42
426M/2004026	Βλαστός Μιχαήλ	45
426M/2004027	Πολιτάκη Ευφροσύνη.....	46
426M/2004028	Κατρακάζας Σάββας	47
426M/2004029	Καβρουματζής Κωνσταντίνος.....	49
426M/2004030	Κόκκινος Χαράλαμπος.....	51
426M/2004031	Μονογιούδη Χριστίνα	53
426M/2004032	Φουσέκη Ανδριανή-Σοφία	55
426M/2004033	Αλεξίου Όλγα.....	58
426M/2004034	Ψαρίδου Βασιλική.....	59
426M/2004035	Μαρτίνου Αγγελική	61
426M/2004036	Αποστόλου Σεβαστή.....	62
426M/2004037	Τσουκνάκη Ελευθερία.....	63
426M/2004038	Βλάχου Μαρία.....	64
426M/2004040	Καφτηράνης Χρήστος	66

426M/2004001 Φατσέα Αδαμαντία

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Ανοικτή, Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση:
Παράδειγμα Δημιουργίας Ηλεκτρονικής Κοινότητας Μάθησης για την Επιμόρφωση των Εκπαιδευτικών της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Δωδεκανήσου που Εκπονούν Προγράμματα Αγωγής Υγείας (Κοινότητα Κ.Μ.Α.Υ.)

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Αγγελική Δημητρακοπούλου, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Φραγκίσκος Καλαβάσης, Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Γεώργιος Φεσάκης, Διδάσκων Π.Δ. 407/80, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Οι οικονομικές και κοινωνικές εξελίξεις δημιούργησαν νέες ανάγκες και απαιτήσεις και έφεραν καινούργια πρότυπα σπουδών. Οι απαιτήσεις των σύγχρονων τεχνολογικών κοινωνιών στα συνεχώς εξελισσόμενα εργασιακά περιβάλλοντα φανερώνουν την ανάγκη των πολιτών για οικοδόμηση νέων γνώσεων, απόκτηση δεξιοτήτων και υιοθέτηση νέων στάσεων ζωής. Τα εκπαιδευτικά συστήματα θα μπορούσαν να στραφούν σε πιο ευέλικτα σχήματα παροχής εκπαιδευτικών υπηρεσιών προκειμένου να ανταποκριθούν στις νέες απαιτήσεις. Αυτό οδήγησε στην αναζήτηση νέων εκπαιδευτικών προσεγγίσεων που να αξιοποιούν την εξέλιξη της τεχνολογίας με την είσοδο των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία και την ανάπτυξη και εξέλιξη της ανοικτής εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Αρκετοί ερευνητές υποστηρίζουν ότι η υιοθέτηση των τεχνολογιών του διαδικτύου από την εξ αποστάσεως εκπαίδευση, έχει τη δυνατότητα να αλλάξει τον τρόπο παροχής της και να βελτιώσει την αλληλεπίδραση εκπαιδευτή – εκπαιδευόμενου αλλά και του εκπαιδευόμενου με τους υπόλοιπους εκπαιδευόμενους (Harasim, 1989. Mason, 1998. Palloff & Pratt, 1999). Η Ηλεκτρονική Κοινότητα Μάθησης (ΗΚΜ) ορίζεται ως ένα επίμονο, συνεχές κοινωνικό δίκτυο ατόμων που μοιράζονται και αναπτύσσουν μια βάση γνώσεων, ένα σύνολο πεποιθήσεων, αξιών, ιστορίας και εμπειρίας που στρέφονται σε μια κοινή πρακτική ή /και έναν αμοιβαίο στόχο (Barab & Schat, 2001, στο Χλαπάνης & Δημητρακοπούλου, 2005) βασιζόμενοι στην τεχνολογία για την επικοινωνία των χρηστών και ειδικότερα στις ΤΠΕ και το διαδίκτυο (Χλαπάνης, Μπράτιτσης & Δημητρακοπούλου, 2004). Οι ΗΚΜ αποτελούν ένα σύγχρονο τρόπο μάθησης που εκμεταλλεύονται τις αυξημένες δυνατότητες του διαδικτύου. Το διαδίκτυο αποτελεί ένα περιβάλλον δημιουργικότητας και ενεργητικής μάθησης το οποίο υποστηρίζει συμπεριφορές που σχετίζονται με τη μάθηση και μεταξύ των άλλων μπορεί να αξιοποιηθεί ως εργαλείο παροχής ανοικτής και εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Το διαδίκτυο είναι ένα εργαλείο που φυσικά δε διδάσκει από μόνο του, μπορεί με προσεκτική και κατάλληλη χρήση να αξιοποιηθεί για να υποστηρίξει τη μάθηση. Το διαδίκτυο περιέχει μεγάλο όγκο πληροφοριών χωρίς να υπάρχει ο ανάλογος ποιοτικός έλεγχος. Πιστεύεται ότι οι επιστημονικά οργανωμένες ΗΚΜ ειδικά στο χώρο της εκπαίδευσης, διασφαλίζουν την ποιότητα της παρεχόμενης πληροφορίας και συνεισφέρουν στην ποιοτική επιμόρφωση των εκπαιδευτικών. Το ζήτημα της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών αποτελεί σημαντική προϋπόθεση για την αναβάθμιση της παρεχόμενης εκπαίδευσης. Ειδικότερα το ζήτημα της εξΑΕ εκπαιδευτικών που υπηρετούν στο νομό Δωδεκανήσου και υλοποιούν ή επιθυμούν να υλοποιήσουν

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών

Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

Π.Μ.Σ. «Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων»

Φυτώριο ΚΕΓΕ "Δήμητρα", Λ. Ρόδου- Καλιθέας, Ρόδος ΤΚ:85100 * Τηλ: 2241099421. Fax: 2241099420

<http://www.pse.aegean.gr/pms-msaem>

προγράμματα Αγωγής Υγείας μέσω ΗΚΜ χρήζει περαιτέρω διερεύνησης λόγω των ιδιαίτερων αναγκών που πηγάζουν:

- ☐ από τη γεωγραφική ιδιομορφία της περιοχής
- ☐ την εθελοντική ενασχόληση με τα προγράμματα Α.Υ. όλων των ειδικοτήτων
- ☐ την πραγματοποίηση των προγραμμάτων εκτός ωρολογίου προγράμματος
- ☐ τη μη ύπαρξη συγκεκριμένου αναλυτικού προγράμματος και ανάλογου εκπαιδευτικού υλικού.

Θεωρείται ότι η εξΑΕ μέσω των ΗΚΜ και της εκτεταμένης εφαρμογής τους θα συντείνουν στη βελτίωση της υπάρχουσας κατάστασης. Πριν την εφαρμογή τους όμως απαιτείται η διερεύνηση των πραγματικών αναγκών για να ακολουθήσει ο προσεκτικός σχεδιασμός και η σωστή οργάνωση.

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι η διερεύνηση της δυνατότητας της εξΑΕ των εκπαιδευτικών της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του νομού Δωδεκανήσου που εκπονούν ή επιθυμούν να εκπονήσουν προγράμματα Αγωγής Υγείας μέσω μιας Ηλεκτρονικής Κοινότητας Μάθησης (ΚΜΑΥ). Το ερευνητικό ερώτημα που τέθηκε για τη διερεύνηση αυτής της δυνατότητας είναι: Ποιες είναι οι δυνατότητες αξιοποίησης της ηλεκτρονικής ΚΜΑΥ σε θέματα επιμόρφωσης Αγωγής Υγείας για τους εκπαιδευτικούς της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης; Η δομή της εργασίας έχει ως εξής:

- ☐ Στο Πρώτο Κεφάλαιο μέσα από την παρουσίαση του θεωρητικού πλαισίου γίνεται η ανάλυση της υπάρχουσας κατάστασης. Δίνονται οι ορισμοί της εξΑΕ, της ΑεξΑΕ, της ΗΚΜ περιγράφονται τα είδη και τα χαρακτηριστικά τους, όπως αναφέρονται από Έλληνες και ξένους ερευνητές, κατηγοριοποιώντας ανάλογα την ΚΜΑΥ. Γίνεται μια σύντομη ιστορική αναδρομή και μια επισκόπηση σχετικών ερευνών επικεντρώνοντας στον ελληνικό χώρο. Δίνεται επίσης ο ορισμός της Αγωγής Υγείας, τα είδη προγραμμάτων και η συμβολή των ΤΠΕ στα προγράμματα Αγωγής Υγείας και τονίζεται η ανάγκη επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών στα προγράμματα αυτά.

Αναφέρονται οι θεωρίες μάθησης που διέπουν τις ΗΚΜ μέσα από το χώρο των γνωστικών και των κοινωνικοπολιτισμικών θεωριών, όπως ο εποικοδομητισμός, η συνεργατική μάθηση, η θεωρία της δραστηριότητας, η θεωρία του καταναεμημένου γινώσκειν και αναλύεται η εκπαίδευση ενηλίκων. Γίνεται η παρουσίαση της προβληματικής της έρευνας όπου αναφέρεται η ανάγκη περαιτέρω διερεύνησης της εξΑΕ μέσω ΗΚΜ εκπαιδευτικών που υλοποιούν ή επιθυμούν να υλοποιήσουν προγράμματα Αγωγής Υγείας. Ανάγκης που πηγάζει από τη γεωγραφική ιδιομορφία της περιοχής και την εθελοντική ενασχόληση με τα προγράμματα Α.Υ. όλων των ειδικοτήτων, εκτός ωρολογίου προγράμματος, χωρίς την ύπαρξη συγκεκριμένου αναλυτικού προγράμματος και ανάλογου εκπαιδευτικού υλικού και πολλές φορές κάτω από αντίξοες συνθήκες.

- ☐ Στο Δεύτερο Κεφάλαιο γίνεται η αναλυτική περιγραφή της έρευνας, καταγράφονται ο σκοπός, το ερευνητικό ερώτημα και οι ερευνητικοί στόχοι που τέθηκαν για τη διερεύνηση του σκοπού της έρευνας:

πρώτος ερευνητικός στόχος: η διερεύνηση των απόψεων των εκπαιδευτικών σχετικά με την εξΑΕ και τη χρήση των ΤΠΕ

δεύτερος ερευνητικός στόχος: η διερεύνηση του επιπέδου γνώσης των εκπαιδευτικών στη χρήση των ΤΠΕ για την καταγραφή των απαιτήσεων προς το σύστημα υλοποίησης

τρίτος ερευνητικός στόχος: η διερεύνηση της ανάγκης για επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στα προγράμματα Αγωγής Υγείας

τέταρτος ερευνητικός στόχος: η διερεύνηση των απόψεων των εκπαιδευτικών που συμμετείχαν στην ΚΜΑΥ για την οργάνωση, τη λειτουργία και το μέσο (ηλεκτρονική πλατφόρμα) που χρησιμοποιήσαν.

Περιγράφεται ο σχεδιασμός, η οργάνωση, η δημιουργία και η λειτουργία της ΚΜΑΥ μέσω της πλατφόρμας moodle. Η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε, ήταν η μελέτη περίπτωσης και τα εργαλεία συλλογής ερευνητικών δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν ήταν τα ερωτηματολόγια έρευνας, η ημιδομημένη συνέντευξη, η καταγραφή της σύγχρονης και ασύγχρονης επικοινωνίας η εργασία που κατατέθηκε από τα μέλη της ΚΜΑΥ.

Παρουσιάζονται αναλυτικά τα ερευνητικά δεδομένα ανά εργαλείο συλλογής, συνοδευμένα από ερμηνείες και σχόλια.

☐ Στο Τρίτο Κεφάλαιο παρουσιάζονται τα συμπεράσματα από την ανάλυση των ερευνητικών δεδομένων και κατατίθενται προτάσεις για περαιτέρω διερεύνηση.

Η έρευνα κατέληξε σε συμπεράσματα μερικά από τα οποία παραθέτονται παρακάτω:

Τα μέλη της κοινότητας ΚΜΑΥ αντιμετώπισαν τις προκλήσεις της εισαγωγής καινοτόμων δραστηριοτήτων μάθησης.

Η εξΑΕ μέσω ΗΚΜ για να είναι αποτελεσματική χρειάζεται τα μέλη της να κατέχουν το βασικό επίπεδο δεξιοτήτων στη χρήση των ΤΠΕ.

Παράγοντες που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στο σχεδιασμό της εξΑΕ σε θέματα Αγωγής Υγείας μιας ΗΚΜ εκπαιδευτικών όπου συνεργάζονται εκπαιδευτικοί διαφορετικών ειδικοτήτων από διαφορετικά σχολεία ή/και από διαφορετικά νησιά είναι: η διαφορετική κουλτούρα, τα διαφορετικά επιστημονικά εργαλεία προσέγγισης των θεμάτων, το διαφορετικό επίπεδο μαθητών, οι διαφορετικές τοπικές συνθήκες.

Στο τέλος της εργασίας παρουσιάζεται ο πλήρης κατάλογος των βιβλιογραφικών παραπομπών και τα παραρτήματα που περιέχουν συμπληρωματικά στοιχεία της έρευνας τα οποία δεν παρουσιάζονται στο κύριο σώμα της εργασίας.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ: Ανοικτή εξ αποστάσεως εκπαίδευση, Ηλεκτρονικές Κοινότητες Μάθησης, Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών, Αγωγή Υγείας, ΤΠΕ, Συνεργατική Μάθηση, Διαδραστικότητα.

ABSTRACT

The aim of the study is to examine the possibilities of distance education for teachers of Secondary Education in Dodecanese Prefecture. Teachers who worked out or plan school projects for Health Promotion, participated in an e-Learning Community for Health Promotion. The community was named “e-Learning Community of Health Promotion, (e-LCHP)”. Information and Communication Technologies (ICT) along with Internet that provides opportunities for synchronous and asynchronous communication, on line connection whenever and wherever, offer up to date solutions for teacher education by forming e-Learning communities.

The study describes a research which was fulfilled in the Postgraduate Program of Study “Models for Design and Development of Schools”, (branch “Administration of Information and Communication Technologies), in University of the Aegean, Faculty of Humanities, Department of Sciences of Pre-School Education and Educational Design.

In order to examine the possibilities of distance education for teachers of Secondary Schools who are involved in school projects for Health Promotion, through forming an e-Learning Community, a question was set:

What are the possibilities for the development of “e-Learning Community of Health Promotion” regarding training of Secondary school teachers in Health Promotion?

Considering an answer to the question, the following process was adopted:

Literature review focused on e-Learning Communities of internationally with detailed references on Greek e-Learning Communities. A questionnaire was used for the exploration of teachers’ perspectives on distance education, their knowledge in the use of ICT and their needs for training in Health Promotion. An e-Learning Community was designed, organized and

performed via Moodle platform for Secondary school teachers who are involved in school projects for Health Promotion.

When the performance of “e-Learning Community of Health Promotion, e-LCHP” was completed, there was an evaluation of training, organization and achievement of e-LCHP, use of Moodle platform and experience acquired. Questionnaire, analysis of members’ activity during asynchronous and synchronous discussion and group assignment that was produced at the end, were used for the evaluation. If there was a need, additional information was collected.

The theoretical framework of e-LCHP was based on learning theories related to e-Learning Communities and on literature review, international and national. The research was a case study and data was collected via questionnaires, interviews, recording of synchronous and asynchronous communication, group assignment.

The conclusions of the research were:

The members of community e-LCHP faced the challenge to apply innovative learning activities. Distance education through e-Learning Communities presupposes basic knowledge in ICT. Factors that should be taken into consideration while designing distance education courses on Health Promotion by forming an e-Learning Community, whose members come from different schools and/or islands and have various specializations, are: different cultural background, different methods and approaches, different level of students, different local conditions.

426M/2004002 Πλιάφα Ελένη

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Οργάνωση του Χώρου του Νηπιαγωγείου στη Θεωρία και στην Πράξη: Μια Μελέτη Περίπτωσης στα Νηπιαγωγεία της Πόλεως Ρόδου

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Εμμανουήλ Κόνσολας, Λέκτορας, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Χρήστος Γκόβαρης, Αναπληρωτής Καθηγητής, Π.Τ.Δ.Ε, Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Παναγιώτης Σταμάτης, Διδάσκων 407/80, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

[Εκκρεμεί η ψηφιοποίηση της διπλωματικής εργασίας]

426M/2004003 Λιγνός Ιωάννης

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Απόψεις Σχολικών Συμβούλων για την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Νικόλαος Ανδρεαδάκης, Επίκουρος Καθηγητής Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης

Εμμανουήλ Κόνσολας, Λέκτορας, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Χρήστος Γκόβαρης, Αναπληρωτής Καθηγητής, Π.Τ.Δ.Ε, Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

[Εκκρεμεί η ψηφιοποίηση της διπλωματικής εργασίας]

426M/2004004 Κρητικός Γεώργιος

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Collaborative modeling activities in Sciences, in real school settings

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Αγγελική Δημητρακοπούλου, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Φραγκίσκος Καλαβάσης, Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Γεώργιος Φεσάκης, Λέκτορας, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Η ραγδαία ανάπτυξη των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και της ηλεκτρονικής επεξεργασίας της πληροφορίας έχει δημιουργήσει ένα νέο τεχνολογικό περιβάλλον, μέσα από το οποίο προέκυψε η ανάγκη εισαγωγής των ΤΠΕ και στα σχολεία, για δύο κύριους λόγους. Αφενός για να βελτιωθεί, να αναβαθμιστεί και να εμπλουτιστεί με νέα και σύγχρονα εργαλεία το εκπαιδευτικό έργο και αφετέρου για να προετοιμαστούν κατάλληλα οι μαθητές στην Εποχή της Πληροφορίας.

Οι Φυσικές Επιστήμες αποτελούν ένα ιδιαίτερα ενδιαφέροντα εκπαιδευτικό πεδίο, όπου οι ΤΠΕ μπορούν να εφαρμοστούν και να συμβάλλουν στη διδασκαλία τους. Η μοντελοποίηση και προσομοίωση φυσικών φαινομένων με χρήση Η/Υ αποτελεί ισχυρότατο εργαλείο για την κατανόηση φυσικών φαινομένων, ιδιαίτερα αυτών που είναι δύσκολο, επικίνδυνο ή αδύνατο να παρατηρηθούν άμεσα (π.χ. ραδιενεργός διάσπαση, μικρόκοσμος, κλπ).

Η μοντελοποίηση φυσικών φαινομένων σε περιβάλλον Η/Υ είναι ένα σύνολο από διαδικασίες μέσω των οποίων ο δημιουργός μοντέλων απεικονίζει γραφικά τις συνιστώσες του φαινομένου είτε με εικόνες είτε με αφηρημένα μπλοκ διαγράμματα Σε ένα ηλεκτρονικό μοντέλο, συνήθως απεικονίζονται και οι σχέσεις μεταξύ των παραμέτρων, οι οποίες χαρακτηρίζουν το φαινόμενο. Έτσι, η διαδικασία της μοντελοποίησης μπορεί να χαρακτηριστεί ως μία ολοκληρωμένη και συστηματική μέθοδος αλληλεπιδραστικής μάθησης.

Όσον αφορά στην προσομοίωση φυσικών φαινομένων, τόσο στην Επιστήμη όσο και στην Εκπαίδευση αποτελεί ένα ισχυρό εργαλείο έρευνας και μάθησης πολύπλοκων, κυρίως, φυσικών φαινομένων. Στην Εκπαίδευση, η προσομοίωση χρησιμοποιείται κυρίως για την επίδειξη φαινομένων ή διαδικασιών και για την επαλήθευση των φυσικών νόμων, μέσω της μίμησης και της αναπαραγωγής των φαινομένων, που δύσκολα μπορούν να μελετηθούν σε πραγματικές συνθήκες.

Τα τελευταία χρόνια, η εκπαιδευτική έρευνα έχει στραφεί προς τη συνεργατική μοντελοποίηση και προσομοίωση μέσα από ένα νέο πεδίο, που ονομάζεται «Συνεργατική Μάθηση Υποστηριζόμενη από Η/Υ» (Computer Supported Collaborative Learning – CSCL). Το πεδίο έρευνας CSCL αποτελεί ίσως το πιο αναπτυσσόμενο πεδίο στην εκπαιδευτική έρευνα, όσον αφορά στις ΤΠΕ. Με την ηλεκτρονική συνεργατική μάθηση μπορεί να δημιουργηθεί ένα νέο μαθησιακό περιβάλλον, το οποίο διαφέρει από το παραδοσιακό περιβάλλον μάθησης σε πολλές απόψεις και κυρίως στο ότι ευνοεί την επικοινωνία και τη συνεργασία μεταξύ των μαθητών. Σύμφωνα με έρευνες που πραγματοποιήθηκαν σχετικά με τη συνεργατική μοντελοποίηση, οι μαθητές μέσω της συνεργασίας, της ανατροφοδότησης και της διαφωνίας πάνω σε ένα πρόβλημα προς μελέτη, μπορούν να ξεκαθαρίσουν τις παρανοήσεις τους, να αποσαφηνίσουν έννοιες και να αναζητήσουν τη σωστή λύση του προβλήματος.

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών

Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

Π.Μ.Σ. «Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων»

Φυτώριο ΚΕΓΕ "Δήμητρα", Λ. Ρόδου- Καλιθέας, Ρόδος ΤΚ:85100 * Τηλ: 2241099421. Fax: 2241099420

<http://www.pse.aegean.gr/pms-msaem>

Καταλυτικό ρόλο στη συνεργατική μάθηση παίζει η διαμεσολάβηση του εκπαιδευτικού που πλαισιώνει τη σκέψη των μαθητών. Η ύπαρξη της διδακτικής διαμεσολάβησης, η οποία θέτει ερωτήσεις, ζητά επεξηγήσεις και ευνοεί την αλληλεπίδραση και την επικοινωνία είναι απαραίτητη στα συνεργατικά υπολογιστικά περιβάλλοντα.

Σκοπός της παρούσας μεταπτυχιακής εργασίας είναι να μελετηθεί η συμβολή των Νέων Τεχνολογιών στη διδασκαλία του μαθήματος της Φυσικής, και κυρίως να διερευνηθεί η συμβολή των συνεργατικών λογισμικών μοντελοποίησης και προσομοίωσης. Μέσα από την έρευνα αναζητούνται τα πλεονεκτήματα και οι δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι μαθητές καθώς εργάζονται σε διερευνητικά συνεργατικά λογισμικά μοντελοποίησης, με απώτερο σκοπό να γίνουν προτάσεις για τη βελτίωση της διδασκαλίας της Φυσικής και, τελικά, την επίτευξη αποτελεσματικότερης μάθησης των Φυσικών Επιστημών.

Πιο συγκεκριμένα, στην παρούσα έρευνα μελετώνται οι παράμετροι που καθορίζουν το επίπεδο συνεργασίας των μαθητών σε ηλεκτρονικά περιβάλλοντα μοντελοποίησης. Το δείγμα της έρευνας είναι οι 14 μαθητές του τμήματος Γ2 Γυμνασίου του Μουσικού Σχολείου Ρόδου, κατά το σχολικό έτος 2005-06. Το αντικείμενο μελέτης των μαθητών, κατά τις δραστηριότητές τους σε Η/Υ, είναι η Κινηματική και ειδικότερα οι νόμοι της ευθύγραμμης ομαλής κίνησης. Το περιβάλλον εργασίας των μαθητών είναι το λογισμικό Modelling Space, ένα λογισμικό διερευνητικής συνεργατικής μοντελοποίησης.

Στο πρώτο μέρος της εργασίας γίνεται μία ανάλυση της υπάρχουσας κατάστασης σε ό,τι αφορά στην μοντελοποίηση, την προσομοίωση και γενικότερα τα εκπαιδευτικά λογισμικά Φυσικών Επιστημών. Επίσης, γίνεται μία αναφορά σχετικά με το επίπεδο κατάρτισης των εκπαιδευτικών στην Πληροφορική και τη χρήση των ΤΠΕ.

Στο δεύτερο μέρος παρουσιάζεται η Προβληματική και το Θεωρητικό Πλαίσιο της έρευνας. Σ' αυτό το κομμάτι της εργασίας περιλαμβάνεται μία ανασκόπηση των εκπαιδευτικών λογισμικών Φυσικών Επιστημών, ενώ παρουσιάζεται ο σκοπός και το αντικείμενο μελέτης της CSCL.

Στο τρίτο μέρος περιγράφεται ο σχεδιασμός των δραστηριοτήτων και προσδιορίζονται οι μαθησιακοί στόχοι, ενώ στο τέταρτο μέρος παρουσιάζεται η έρευνα. Συγκριμένα, στο ερευνητικό κομμάτι της εργασίας καταγράφονται τα ερευνητικά ερωτήματα, η μεθοδολογία της έρευνας και το χρονοδιάγραμμα των δραστηριοτήτων. Τέλος, παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της έρευνας και η αντίστοιχη ανάλυσή τους.

Η σύνοψη και συζήτηση των αποτελεσμάτων, τα συμπεράσματα και οι ερευνητικές προεκτάσεις που προέκυψαν από την έρευνα παρατίθεται στο τελευταίο (πέμπτο) μέρος της εργασίας.

Το κεντρικό ερώτημα της έρευνας ήταν το εξής: Μπορούν οι μαθητές να δημιουργήσουν αφηρημένα-γενικευμένα μοντέλα; Η έρευνα έδειξε ότι οι μαθητές, μέσω του συνεργατικού-διερευνητικού λογισμικού μοντελοποίησης Modelling Space, κατάφεραν να κατασκευάσουν μόνοι τους και με πολύ διακριτική-απαλή καθοδήγηση ένα γενικευμένο-αφηρημένο μοντέλο στην ευθύγραμμη ομαλή κίνηση. Η συνεργατική μοντελοποίηση βοήθησε τους μαθητές κατανοήσουν τις έννοιες της Κινηματικής σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό σε σχέση με την παραδοσιακή διδασκαλία.

The electronic communications evolution has created a new technological environment which makes ICTs necessary in schools. An interesting educational area for ICTs applications is Physical Sciences. Modelling and simulation by computers are powerful tools for understanding physical phenomena especially those with difficulty or danger in direct observation (e.g. nuclear fission, microworld, etc).

The educational research has focused on the Computer Supported Collaborative Learning (CSCL). This kind of learning creates a new learning environment in which students

communicate and collaborate in contrast to the traditional learning environment. In CSCL the teacher is playing an important role as an intervener who frames students' thought.

The purpose of the present master thesis was to study the contribution of New Technologies and CSCL to the teaching of Physics. By this work the advantages and difficulties that students run into have been examined when they work in CSCL environment.

In particular, in the present work the parameters that specify the students' collaboration level in CSCL have been studied. The sample of the research consists of 14 students from C2 class of the Musical School of Rhodes in 2005-06. The students had to study Kinematics (rectilinear plain motion) in Modelling Space software, which is inquiring collaborative modelling educational software.

In the first part of the thesis the state of the art has been done, referring to modelling, simulation and generally to educational software in Physical Sciences. In the second part the Theoretical Frame of the research, a review of educational software in Physical Sciences and the purpose of CSCL have been introduced. In the third part the activities plan has been described, while in the fourth part the research queries, the methodology and the activities schedule have been reported. Also, the results of the research and their analysis have been presented. Finally, a summary, a discussion and the research extensions have been done in the fifth part.

The results showed that the students manage to build a generalized model in a rectilinear plain motion. CSCL helped students to understand the meanings of Kinematics much more greatly in comparison to the traditional teaching.

426M/2004005 Χατζηνικόλα Χαριστούλα

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Η Συμβουλευτική διατροφή στο Σχολείο

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Νικήτας Πολεμικός, Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ. Πανεπιστημίου Αιγαίου

Αναστάσιος Κοντάκος, Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Παναγιώτης Σταμάτης, Διδάσκων 407/80, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

The electronic communications evolution has created a new technological environment which makes ICTs necessary in schools. An interesting educational area for ICTs applications is Physical Sciences. Modelling and simulation by computers are powerful tools for understanding physical phenomena especially those with difficulty or danger in direct observation (e.g. nuclear fission, microworld, etc).

The educational research has focused on the Computer Supported Collaborative Learning (CSCL). This kind of learning creates a new learning environment in which students communicate and collaborate in contrast to the traditional learning environment. In CSCL the teacher is playing an important role as an intervener who frames students' thought.

The purpose of the present master thesis was to study the contribution of New Technologies and CSCL to the teaching of Physics. By this work the advantages and difficulties that students run into have been examined when they work in CSCL environment.

In particular, in the present work the parameters that specify the students' collaboration level in CSCL have been studied. The sample of the research consists of 14 students from C2 class of the Musical School of Rhodes in 2005-06. The students had to study Kinematics (rectilinear plain motion) in Modelling Space software, which is inquiring collaborative modelling educational software.

In the first part of the thesis the state of the art has been done, referring to modelling, simulation and generally to educational software in Physical Sciences. In the second part the Theoretical Frame of the research, a review of educational software in Physical Sciences and the purpose of CSCL have been introduced. In the third part the activities plan has been described, while in the fourth part the research queries, the methodology and the activities schedule have been reported. Also, the results of the research and their analysis have been presented. Finally, a summary, a discussion and the research extensions have been done in the fifth part.

The results showed that the students manage to build a generalized model in a rectilinear plain motion. CSCL helped students to understand the meanings of Kinematics much more greatly in comparison to the traditional teaching.

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών

Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

Π.Μ.Σ. «Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων»

Φυτώριο ΚΕΓΕ "Δήμητρα", Λ. Ρόδου- Καλιθέας, Ρόδος ΤΚ:85100 * Τηλ: 2241099421. Fax: 2241099420

<http://www.pse.aegean.gr/pms-msaem>

426M/2004006 Πολυχρονόπουλος Παντελής

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Η Επικοινωνία στην Οργανωτική και Διοικητική Δομή των Λυκείων της Ρόδου

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Αναστάσιος Κοντάκος, Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Νικήτας Πολεμικός, Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ. Πανεπιστημίου Αιγαίου

Παναγιώτης Σταμάτης, Διδάσκων 407/80, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

[Εκκρεμεί η ψηφιοποίηση της διπλωματικής εργασίας]

426M/2004007 Οικονόμος Νικόλαος

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Σχολική αποτελεσματικότητα στην πολυπολιτισμική κοινωνία: Το παράδειγμα της Αμερικής

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Χρήστος Γκόβαρης, Αναπληρωτής Καθηγητής, Π.Τ.Δ.Ε, Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Εμμανουήλ Κόνσολας, Λέκτορας, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Παναγιώτης Σταμάτης, Διδάσκων 407/80, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

[Εκκρεμεί η ψηφιοποίηση της διπλωματικής εργασίας]

426M/2004008 Νταβέλλης Αφεντούλης

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Απόψεις διευθυντών σχολείων για την αξιολόγηση του έργου των εκπαιδευτικών

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Νικόλαος Ανδρεαδάκης, Επίκουρος Καθηγητής Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης

Χρίστος Σαΐτης, Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Εμμανουήλ Κόνσολας, Λέκτορας, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

[Εκκρεμεί η ψηφιοποίηση της διπλωματικής εργασίας]

426M/2004009 Κώτη Φωτεινή-Αικατερίνη

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Ψυχαναλυτική, συμπεριφοριστική και προσωποκεντρική προσέγγιση στη συμβουλευτική :βασικά χαρακτηριστικά και εφαρμογές

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Νικήτας Πολεμικός, Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ. Πανεπιστημίου Αιγαίου

Αναστάσιος Κοντάκος, Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Παναγιώτης Σταμάτης, Διδάσκων 407/80, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

[Εκκρεμεί η ψηφιοποίηση της διπλωματικής εργασίας]

426M/2004010 Λαμπριανού Στεργούλα

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Η Αίθουσα Μαθήματος σε Σχολεία Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στο Νησί της Ρόδου

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Εμμανουήλ Κόνσολας, Λέκτορας, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Γεώργιος Φεσάκης, Λέκτορας, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Παναγιώτης Σταμάτης, Διδάσκων 407/80, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Η παρούσα εργασία είχε ως αντικείμενο την «αίθουσα μαθήματος» σε σχολεία Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στο νησί της Ρόδου. Η «αίθουσα μαθήματος» είναι ένας εναλλακτικός τρόπος οργάνωσης της αίθουσας διδασκαλίας. Αντί για τις συνηθισμένες αίθουσες τμημάτων, δημιουργούνται ειδικά διαμορφωμένες αίθουσες με σύγχρονο υλικοτεχνικό εξοπλισμό για κάθε γνωστικό αντικείμενο. Αντί να μετακινούνται οι εκπαιδευτικοί στις αίθουσες τμημάτων, μετακινούνται οι μαθητές/τριες στις «αίθουσες μαθημάτων».

Στην εργασία παρουσιάστηκε η υπάρχουσα κατάσταση σε σχολεία Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, αναφορικά με τις αίθουσες τμημάτων και τη δημιουργία «αιθουσών μαθημάτων». Στη θεωρητική προσέγγιση, ερευνήθηκε η σημασία του χώρου στο σχολείο και συγκεκριμένα στην αίθουσα διδασκαλίας. Μελετήθηκαν τα υλικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά της αίθουσας διδασκαλίας, η μεταξύ τους σχέση και η επίδρασή τους στην εκπαιδευτική διαδικασία. Επίσης, ερευνήθηκαν προτάσεις για την αναβάθμιση του χώρου της αίθουσας και τη λειτουργία «αιθουσών μαθημάτων».

Στην ερευνητική προσέγγιση, αρχικά έγινε καταγραφή «αιθουσών μαθημάτων» σε Γυμνάσια και Λύκεια στο νησί της Ρόδου και διερευνήθηκαν οι απόψεις διευθυντών/ντριών αναφορικά με τις «αίθουσες μαθημάτων». Στη συνέχεια, η έρευνα επικεντρώθηκε σε δύο Γυμνάσια που διέθεταν «αίθουσες μαθημάτων», ώστε να διερευνηθούν οι απόψεις εκπαιδευτικών και μαθητών/τριών, οι οποίοι χρησιμοποιούν «αίθουσες μαθημάτων». Η έρευνα έδειξε ότι υπάρχουν ελάχιστα σχολεία που διαθέτουν «αίθουσες μαθημάτων», παρά το γεγονός ότι η πλειοψηφία διευθυντών/ντριών, εκπαιδευτικών και μαθητών/τριών έχουν θετική άποψη για τη λειτουργία του σχολείου με «αίθουσες μαθημάτων».

Τα συμπεράσματα της εργασίας αναδεικνύουν τη δυνατότητα παρέμβασης στο χώρο, που έχει ο/η εκπαιδευτικός σε μια «αίθουσα μαθήματος». Όμως, η αναβάθμιση της υλικοτεχνικής υποδομής στις «αίθουσες μαθημάτων», θα πρέπει να συνδυάζεται με την εφαρμογή σύγχρονων παιδαγωγικών προσεγγίσεων. Ως αποτέλεσμα, ο χώρος αναβαθμίζεται όχι μόνο με βάση υλικοτεχνικά, αλλά σε συνδυασμό με παιδαγωγικά κριτήρια.

This study refers to “specialised classrooms” of Secondary Schools on the island of Rhodes. “Specialised classroom” is an alternative way of organizing classroom space. “Specialised classrooms” with modern technical equipment are created for every subject. Teachers do not move to students’ general classrooms. Instead of them, students move to “specialised classrooms”.

The study described current situation in Secondary Schools regarding general classrooms and “specialised classrooms”. The literature review focused on the significance of school

---

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών

Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

Π.Μ.Σ. «Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων»

Φυτώριο ΚΕΓΕ “Δήμητρα”, Λ. Ρόδου- Καλιθέας, Ρόδος ΤΚ:85100 * Τηλ: 2241099421. Fax: 2241099420

<http://www.pse.aegean.gr/pms-msaem>

17

environment and particularly classroom environment. Physical and social elements of classroom, their interrelation and their impact on teaching and learning were examined. In addition, suggestions about improving learning environment and creating “specialised classrooms” were considered.

The empirical research firstly collected data about “specialised classrooms” on the island of Rhodes and examined the perspectives of school directors about “specialised classrooms”. Secondly, it focused on two Junior Secondary Schools that have “specialised classrooms”, in order to examine the perspectives of teachers and students. According to the analysis of the collected data, only a few “specialised classrooms” exist in Secondary Schools. Yet, the majority of directors, teachers and students are positive towards “specialised classrooms”.

The results of the study indicated the importance of teacher as a placemaker in the case of “specialised classrooms”. But even the best learning environment is going to fail if it is not supported by appropriate teaching practices. Classroom space organisation should be based on technical and pedagogical criteria as well.

426M/2004011 Μανουσάκη Μαρία

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Τα νέα μέλη της εκπαιδευτικής κοινότητας σκιαγραφούν το πρόσωπο του διευθυντή στη σύγχρονη εκπαιδευτική μονάδα, από τη θεωρία στην πράξη

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Αναστάσιος Κοντάκος, Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Νικήτας Πολεμικός, Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ. Πανεπιστημίου Αιγαίου

Παναγιώτης Σταμάτης, Διδάσκων 407/80, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

[Εκκρεμεί η ψηφιοποίηση της διπλωματικής εργασίας]

426M/2004012 Σκαρτσιούνη Σοφία-Ελένη

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Οι Αντιλήψεις των Νηπιαγωγών για τη Σχέση του Διδακτικού Χώρου με τη Διαδικασία Μάθησης: Το Παράδειγμα Υλοποίησης Εικαστικών Δραστηριοτήτων στο Νηπιαγωγείο

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Νικήτας Πολεμικός, Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ. Πανεπιστημίου Αιγαίου

Αναστάσιος Κοντάκος, Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Παναγιώτης Σταμάτης, Διδάσκων 407/80, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

[Εκκρεμεί η ψηφιοποίηση της διπλωματικής εργασίας]

426M/2004013 Δούκα Αρετή-Δήμητρα

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Διερεύνηση των αντιλήψεων των εκπαιδευτικών για τους παραγοντες αποτελεσματικής λειτουργίας των ολοήμερων δημοτικών σχολείων :η περίπτωση του νομού Αττικής

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Χρίστος Σαΐτης, Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Αννα Σαΐτη

Αναστάσιος Μιχόπουλος

[Εκκρεμεί η ψηφιοποίηση της διπλωματικής εργασίας]

426M/2004013 Προκοπιάδου Γεωργία

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Η λειτουργία των σχολικών μονάδων της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης μέσα από τις νέες τεχνολογίες

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Χρίστος Σαΐτης, Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Αναστάσιος Μιχόπουλος

Μιχάλης Μεϊμάρης, Καθηγητής Τμήματος Επικοινωνίας και Μ.Μ.Ε. Πανεπιστημίου Αθηνών

[Εκκρεμεί η ψηφιοποίηση της διπλωματικής εργασίας]

426M/2004014 Σιβρή Ελένη

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Διερεύνηση ελληνικού χώρου για δυνατότητα δημιουργίας μοντέλου ευφυούς εκπαιδευτικής μονάδας

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Φραγκίσκος Καλαβάσης, Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Αναστάσιος Κοντάκος, Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Γεώργιος Φεσάκης, Λέκτορας, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα λειτουργούσε πάντα με τρόπο συγκεντρωτικό. Στις μέρες μας, που η σύγχρονη πραγματικότητα απαιτεί την αλλαγή στην εκπαίδευση και η αλλαγή είναι αυτή που γίνεται πλέον η νέα σταθερά σε όλες τις σύγχρονες κοινωνίες, ένας σημαντικός αριθμός καινοτόμων δραστηριοτήτων εισάγεται στα ελληνικά σχολεία, διεκδικώντας το ενδιαφέρον και τη συμμετοχή των εκπαιδευτικών και αρκετό χρόνο από το ωρολόγιο πρόγραμμα. Η επιτυχημένη εφαρμογή όμως μίας καινοτομίας, προϋποθέτει από την μία την αποδοχή αυτής από το άτομο που πρόκειται να την εφαρμόσει και από την άλλη, την προσωπική του αλλαγή προς τα νέα δεδομένα και τις απαιτήσεις που προβάλλει η καινοτομία. Η παρούσα εργασία εντάσσεται στο πλαίσιο μίας ευρύτερης προβληματικής γύρω από τις εκπαιδευτικές αλλαγές και ιδιαίτερα τις αλλαγές που είναι αναγκαίο να πραγματοποιηθούν στην ελληνική εκπαίδευση. Επιχειρεί να παρουσιάσει το θεωρητικό πλαίσιο της λειτουργίας των ευφυών σχολείων, τον τρόπο εφαρμογής των καινοτόμων δραστηριοτήτων του και τα αποτελέσματα που επιτυγχάνονται ή δύναται να επιτευχθούν, με την εφαρμογή αυτών των δραστηριοτήτων. Περαιτέρω δε επιθυμεί να διερευνήσει στην ελληνική εκπαιδευτική πραγματικότητα, τη δυνατότητα δημιουργίας και επιτυχούς εφαρμογής του μοντέλου «Ευφυούς Εκπαιδευτικής Μονάδας», μέσα από τις απόψεις αφενός των εκπαιδευτικών – που καλούνται να την υλοποιήσουν – και αφετέρου των μαθητών και των γονέων τους – που καλούνται να συμμετέχουν ενεργά στην πιθανή προσπάθεια διαφοροποίησης της εκπαιδευτικής διαδικασίας, με σκοπό την αναβάθμισή της. Σκοπός μας, επίσης, είναι να εντοπίσουμε τη ρίζα κάποιων από τα προβλήματα που αποτελούν τροχοπέδη στις προσπάθειες αναβάθμισης του ελληνικού σχολείου.

Η επιστήμη μας έχει πληροφορήσει ότι ο ανθρώπινος νους, ο οποίος αντανακλά τη δομή του μυαλού, αποτελείται από πολλές ξεχωριστές αναλογίες και δυνάμεις. Οι πολλαπλές ευφυΐες (Gardner 1999), μπορούν να κινητοποιηθούν στο σχολείο, στο σπίτι, στη δουλειά ή στο δρόμο. Πρέπει να βρούμε τον τρόπο, με τον οποίο η ευφυΐα και η ηθική θα συνεργαστούν για να δημιουργήσουν έναν κόσμο επιθυμητό στους περισσότερους ανθρώπους.

Το 1997 οι MacGilchrist, Myers και Reed αναφέρουν εννέα ευφυΐες που εάν λειτουργήσουν συνδυαστικά θα δημιουργήσουν το σχολείο που θα δίνει την αίσθηση της κοινωνίας και τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των εκπαιδευόμενων θα βρίσκονται στο επίκεντρο της λειτουργίας του. Οι συλλογικές ικανότητες που μπορούν να αναπτύξουν και να ενδυναμώσουν τον εκπαιδευτικό οργανισμό, έτσι ώστε να μεγιστοποιήσει την απόδοση και την αποτελεσματικότητά του, περιλαμβάνουν και εδώ τη σοφία, την αντίληψη, τη διορατικότητα, την εμπειρία, την κατανόηση και επίσης τη γνώση και τις ικανότητες.

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών

Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

Π.Μ.Σ. «Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων»

Φυτώριο ΚΕΓΕ "Δήμητρα", Λ. Ρόδου- Καλιθέας, Ρόδος ΤΚ:85100 * Τηλ: 2241099421. Fax: 2241099420

<http://www.pse.aegean.gr/pms-msaem>

23

Οι εννέα ευφυΐες, λοιπόν, είναι ένα σύνολο από αξίες, έννοιες, αρχές και ιδιότητες που πρέπει να εκφράζονται με σαφήνεια για να ανταποκριθούν και να απαντήσουν σε ερωτήσεις όπως: Τι εννοούμε λέγοντας «αποτελεσματικό σχολείο»; Τι σημαίνει να είναι κανείς «μορφωμένος»; Πώς μπορούμε μέσω της εκπαίδευσης να γεφυρώσουμε το χάσμα ανάμεσα στο «έχουμε» και στο «δεν έχουμε» της πραγματικότητας; Οι πρώτες δύο ευφυΐες είναι: η ηθική και η πνευματική που αναφέρονται στο όραμα, οι άλλες έξι είναι: η ευφυΐα του περιεχομένου (ή γενικού πλαισίου), η λειτουργική, η συναισθηματική, η συλλογική, η στοχαστική, η παιδαγωγική που αναφέρονται στη δράση και τέλος η συστημική, που επιβεβαιώνει ότι το όραμα και η δράση λειτουργούν μαζί.

Το σύστημα του ευφυούς σχολείου βασίζεται στην αναγνώριση, την καλλιέργεια και την εφαρμογή των διάφορων μορφών της ανθρώπινης ευφυΐας. Κάθε ένας από τους παράγοντες, που επιθυμεί να αναπτύξει ένα σχολείο, μπορεί να είναι το αποτέλεσμα της ανάπτυξης μίας μορφής ευφυΐας. Η σχολική αποτελεσματικότητα, η ικανότητα για βελτίωση, η μάθηση για τη μάθηση, η διδασκαλία για τη μάθηση, η μάθηση των εκπαιδευτικών, η ικανότητα για ηγεσία, είναι στόχοι που για να επιτευχθούν απαιτούν την ολοκλήρωση της ανθρώπινης προσωπικότητας και την απόλυτη συναίσθηση του γιατί συμβαίνει κάθε τι που συμβαίνει. Το ευφυές σχολείο δρα λοιπόν άμεσα, σίγουρα και αποτελεσματικά. Δε χρησιμοποιεί συνταγές και έτοιμες λύσεις, που έτσι κι αλλιώς δεν υπάρχουν, αλλά δουλεύει με βάση τα συστατικά του κάνοντας ό,τι μπορεί για να διευκολύνει, να ομορφύνει, να εμπλουτίσει και να πλατειάσει το δύσκολο και σκληρό δρόμο προς τη γνώση.

Το σημερινό σχολείο είναι κλειστό στην κοινωνία, λειτουργεί με σύστημα συγκεντρωτικό και γραφειοκρατικό, είναι υποχρεωμένο να ακολουθεί τη πυραμίδα της διοίκησης, καταπνίγει την αυτενέργεια και τη δημιουργικότητα, επιχειρεί την εξέλιξή του, αλλά με τρόπους και σε τομείς, που δεν το βοηθούν ουσιαστικά, 'κουράζει' χωρίς να προσφέρει ουσιαστική γνώση, έχει στόχο του, την επαγγελματική αποκατάσταση και όχι την πνευματική ανάπτυξη και καλλιέργεια και δεν προσφέρει όραμα για ένα κοινό σκοπό.

Στην έρευνά μας επιθυμούμε να ελέγξουμε τα επίπεδα συνεργασίας και τη δυνατότητα ανάπτυξής της, τη δυνατότητα ανάπτυξης της πνευματικότητας και της ανατροφοδότησης, τη δυνατότητα ανάπτυξης της ενσυναίσθησης, τη δυνατότητα ανάπτυξης της αυτενέργειας, τη δυνατότητα διαφοροποίησης του τρόπου διοίκησης, τη δυνατότητα ανάπτυξης της μάθησης για τη μάθηση, τη δυνατότητα της δια βίου μάθησης των εκπαιδευτικών.

Θέλουμε να δούμε πώς αντιλαμβάνονται, τα μέλη του σχολικού οργανισμού τη συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς μέσα στο σχολικό οργανισμό και κατά πόσο πιστεύουν ότι αυτή επιτελείται. Πώς βλέπουν την παροχή επιλογής στο μαθητή, όσον αφορά στον τρόπο αξιολόγησής του. Τι πιστεύουν για την καθιέρωση "ωρών στοχασμού" μέσα στην εκπαιδευτική διαδικασία. Πως αντιμετωπίζουν κάποιες καινοτόμες μεθόδους διδασκαλίας. Τι πιστεύουν για την ανάθεση των διοικητικών καθηκόντων του σχολείου. Πως αντιλαμβάνονται και τι γνωρίζουν για τον όρο 'συναισθηματική νοημοσύνη'. Τι γνωρίζουν και τι πιστεύουν γύρω από τους στόχους του σχολείου στο οποίο ανήκουν σα μαθητές, σαν καθηγητές ή σαν γονείς.

Οι στόχοι μας ήταν να μας παρουσιάσουν και οι τρεις παράγοντες (μαθητές – καθηγητές – γονείς) την άποψή τους σχετικά με κάποια λειτουργικά θέματα του σχολείου τους. Έτσι διαπιστώνουμε εάν και κατά πόσο υπάρχει ταύτιση στις απόψεις αυτές και εμμέσως εάν και κατά πόσο αντιλαμβάνονται τη σχολική λειτουργία με τον ίδιο τρόπο. Να 'υποψιάσουμε' και τους τρεις παράγοντες, γύρω από κάποιες καινοτόμες διδακτικές μεθόδους και να μελετήσουμε την πρόθεσή τους να τις αποδεχθούν και να τις εφαρμόσουν. Να διαπιστώσουμε

την ανάμειξή τους στα θέματα του σχολείου τους. Να διαπιστώσουμε τέλος τον τρόπο που αντιλαμβάνονται και βιώνουν τη σχέση εξάρτησης που τους συνδέει.

Από την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων φαίνεται, ότι μαθητές και γονείς έχουν τη διάθεση να ανταποκριθούν στις νέες προτάσεις για το ευφυές σχολείο του 21ου αιώνα. Δείχνουν λίγο διστακτικοί σε ό,τι δεν γνωρίζουν αλλά δεν απορρίπτουν τίποτα. Οι εκπαιδευτικοί βρίσκουν αρκετά σημαντικά όλα όσα προτείνει το ερωτηματολόγιο με σκοπό να ενεργοποιήσει τη φαντασία και τη δημιουργικότητά τους, δηλώνουν όμως ότι δεν έχουν συναντήσει τις προτεινόμενες εφαρμογές.

Οι μαθητές πιστεύουν ότι η επικοινωνία και η συνεργασία με τους καθηγητές και τους γονείς τους συντελείται. Οι εκπαιδευτικοί και οι γονείς φαίνεται να έχουν ελλείψεις σε αυτή την επικοινωνία.

Οι μαθητές και οι γονείς τους επιθυμούν να συμμετέχουν στη διοίκηση του σχολείου τους. Οι εκπαιδευτικοί δεν βρίσκουν ότι είναι και η καλύτερη ιδέα. Οι γονείς επιθυμούν να συμμετέχουν στη διαδικασία της τάξης. Οι μαθητές και οι εκπαιδευτικοί βλέπουν αυτή τη συμμετοχή με σκεπτικισμό....

Όμως, όλοι συμφωνούν ότι η επικοινωνία και η συνεργασία είναι ιδιαίτερα σημαντικές. Ότι ο μαθητής πρέπει να έχει επιλογή ως προς την αξιολόγησή του και ότι ένας από τους διοικούντες το σχολικό οργανισμό πρέπει να είναι οι εκπαιδευτικοί.

Όλοι αντιμετωπίζουν με ιδιαίτερη ευαισθησία τόσο τα συναισθήματα ενός παιδιού που απειλείται, όσο και τα συναισθήματα όσων εμπλέκονται στο περιστατικό.

Όλοι συμφωνούν ότι η εμπειρία αποτελεί το βασικό κριτήριο σχεδιασμού των στόχων και ότι ο σχεδιασμός στόχων στις σχολικές μονάδες υπολειτουργεί ή δεν λειτουργεί καθόλου.

Τα συμπεράσματά μας συνοψίζονται στο ότι η διάθεση σε αυτούς που πρέπει να προσπαθήσουν υπάρχει και η έλλειψη ενημέρωσης είναι αυτή που τους κάνει διστακτικούς. Το πρόγραμμα Leadership for Learning που εφαρμόζεται στην Ελλάδα από το 2002 (με συντονιστή τον κ. Γ. Μπαγάκη), αποτέλεσε το ελληνικό πείραμα εφαρμογής του παραπάνω συστήματος και έδωσε ιδιαίτερα ενθαρρυντικά αποτελέσματα (2ο Γυμνάσιο Πετρούπολης, 2ο Γυμνάσιο Αγίας Παρασκευής, Σχολείο Δεύτερης Ευκαιρίας Πατρών).

Θα προτείναμε λοιπόν την απλούστευση του θεωρητικού πλαισίου, του συστήματος που περιγράφουμε, με τη συμπύκνωσή του σε κάποιες πολύ βασικές και περιεκτικές αρχές που μπορούν να εφαρμοστούν στα ελληνικά δεδομένα και με τη μορφή που έχει το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα. Γιατί, η προσπάθεια και ο πειραματισμός ξεκινούν από τον ίδιο τον εκπαιδευτικό. Δεν περιμένουμε πρώτα να το κάνει ο άλλος....επιχειρούμε πρώτοι να το κάνουμε εμείς...

The "intelligent school" system is to offer a practical resource to schools to enable them to maximize their improvement efforts. It wishes to help schools to be intelligent organizations; in other words, the type of school that can synthesize different kinds of knowledge, experience and ideas in order to be confident about current achievements and to have the ability to decide what to do next.

Intelligent schools know there are no blueprints or quick fixes because they are unique. As such they are not overly dependent on solutions to come from outside, and are developing problem – solving strategies themselves. At the same time they are aware of and sensitive to the need to work in collaboration, not competition, with other schools so as to learn with and from them.

Our reserch wishes to investigate the standards of collaboration in greek schools and the potential of spiritual and emotional development. It also tries to find out whether the school

management can differentiate in a way to develop learning for learning and life long learning for students, teachers and parents.

The focal point of our interest was the way students, teachers and parents view the collaboration among them and with the others and whether they believe it can be successful or not. We also wanted to know what the three of them believe about “time for reflection” , “feedback for learning” and emotional intelligence. Finally we wanted to see if the members of school communities in Greece are willing to accept innovations and work with them in the schools. After all : Do they understand the fact of interdependence between them?

The results were optimistic and showed that students, teachers and parents find very important factors like communication, collaboration, emotions and experience. They also agree that is very important for teachers to take decisions and involve in the school management. They hesitate to accept students’ involvement in the school management and parents’ involvement in the teaching procedures.

Finally, we found that teachers and parents are not yet ready to be freely open and trust each other. Also students hesitate to accept their parents in the classroom but neither adults nor kids reject the possibility of doing so.

426M/2004015 Βασιλάκη Γεωργία

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Αξιολόγηση εκπαιδευτικής μονάδας. Η περίπτωση των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων: προβλήματα και προοπτικές

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Νικόλαος Ανδρεαδάκης, Επίκουρος Καθηγητής Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης

Νικήτας Πολεμικός, Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ. Πανεπιστημίου Αιγαίου

Φραγκίσκος Καλαβάσης, Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Στην παρούσα εργασία επιχειρείται η σκιαγράφηση του ζητήματος της αξιολόγησης των πανεπιστημίων για τη διασφάλιση της ποιότητάς τους.

Αναφέρονται οι προκλήσεις που δέχονται τα πανεπιστήμια, σήμερα, παγκοσμίως, εστιάζοντας περισσότερο στην Ευρώπη και στις προσπάθειες που γίνονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση για τη δημιουργία μιας ποιοτικής, ανταγωνιστικής, συνεκτικής και διαφανούς ευρωπαϊκής περιοχής ανώτατης εκπαίδευσης.

Αναλύονται οι λόγοι για τους οποίους θεωρείται βασική και αναγκαία η αξιολόγηση των πανεπιστημίων για τη διασφάλιση της ποιότητας και τη βελτίωσή τους και γίνεται μια ενδεικτική αποτύπωση του τι συμβαίνει σε ευρωπαϊκές χώρες που έχουν αναπτύξει συστήματα αξιολόγησης.

Επιπροσθέτως, παρουσιάζονται οι κυριότεροι φορείς (CRE, EUA, ENQA) και οι στρατηγικές αξιολόγησης των πανεπιστημίων στην Ευρώπη και καταγράφονται τα χαρακτηριστικά και τα πρότυπα που θεωρούνται βασικά για τη διασφάλιση της ποιότητας της ευρωπαϊκής ανώτατης εκπαίδευσης.

Θεωρήθηκε επίσης σημαντικό να γίνει μια αναλυτική παρουσίαση των χαρακτηριστικών που αξιολογούνται στα πανεπιστήμια ώστε να φωτιστούν όλες οι πτυχές ενός πανεπιστημίου και να αναφερθούν οι ιδιαιτερότητες και η αξιολογησιμότητά τους.

Ακολούθως, η εργασία επικεντρώνεται στην ελληνική πραγματικότητα και στα τεκταινόμενα σε σχέση με την αξιολόγηση των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων έως σήμερα.

Παρουσιάζεται ο νόμος για την διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση και καταγράφονται οι προβληματισμοί των εμπλεκόμενων φορέων.

Τέλος, επιχειρείται μια συνοπτική παρουσίαση των βιβλιογραφικών απόψεων για τις επιπτώσεις του συστήματος αξιολόγησης της ποιότητας στα πανεπιστήμια.

Η εργασία ολοκληρώνεται με την παράθεση των συμπερασμάτων μας:

1. Όσον αφορά στην συνεισφορά της αξιολόγησης των πανεπιστημίων στη βελτίωσή τους. Τα σχετικά προβλήματα και οι προοπτικές.
2. Όσον αφορά στις προϋποθέσεις που θα πρέπει να υπάρχουν -ιδιαίτερα στην Ελλάδα- ώστε να οδηγηθούμε στην ορθή-καθαρή μέτρηση των χαρακτηριστικών αξιολόγησης, απαλλαγμένων από κάθε είδους εξωτερικές δυσλειτουργίες που μπορεί να τα επηρεάζουν και να παραμορφώνουν την εικόνα τους.

In the present thesis we are facing the question of the evaluation of universities for their quality assurance.

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών

Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

Π.Μ.Σ. «Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων»

Φυτώριο ΚΕΓΕ "Δήμητρα", Λ. Ρόδου- Καλιθέας, Ρόδος ΤΚ:85100 * Τηλ: 2241099421. Fax: 2241099420

<http://www.pse.aegean.gr/pms-msaem>

27

We report the challenges of today focusing on Europe, and the related efforts of the European Union for the creation of a qualitative, competitive, and transparent European higher education area.

We analyze the basic and necessary reasons for the evaluation of universities, their quality assurance and improvement and we give an indicative trace of various examples in several European countries.

The main institutions (ENQA, EUA, CRE) are presented as well as their respective strategies of evaluation. We also point out the characteristics and the standards of quality assurance in the European Higher Education Area (EHEA).

The thesis also focuses on in the case of Greek Universities. We present the recent Law for the quality assurance in higher education and the reflections of different actors.

The conclusions of the thesis focus on the following:

- The contribution of the evaluation of universities on their improvement and prospects.
- The conditions that are necessary for a correct and clear measurement of evaluation characteristics.

426M/2004016 Παπαλόη Ασπασία

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Η μάθηση σε περιβάλλοντα άτυπης εκπαίδευσης: Οι εκπαιδευτικές πύλες της Βουλής των Ελλήνων και οι προοπτικές εμπλουτισμού των διαδραστικών εφαρμογών της

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Αγγελική Δημητρακοπούλου, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Φραγκίσκος Καλαβάσης, Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Μιχάλης Μειμάρης, Καθηγητής Τμήματος Επικοινωνίας και Μ.Μ.Ε. Πανεπιστημίου Αθηνών

Οι Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (Τ.Π.Ε.) έχουν, αναμφίβολα, επηρεάσει όλες τις κοινωνικές μας δραστηριότητες. Τόσο οι ενήλικες, όσο και οι μαθητές – άλλοι σε μικρότερο βαθμό και άλλοι σε μεγαλύτερο – έχουν την ικανότητα να χειρίζονται τους υπολογιστές, αλλά και την πληθώρα πληροφοριών που διατίθενται στο διαδίκτυο. Πλέον, δε μιλάμε μόνο για εγγραμματοισμό των μέσων, αλλά και για εγγραμματοισμό του διαδικτύου.

Το διαδίκτυο και οι δυνατότητες που έχουν δημιουργηθεί με την έλευσή του έχουν διαμορφώσει και αναδιοργανώσει τους στόχους τόσο σε περιβάλλοντα τυπικής εκπαίδευσης, όσο και σε περιβάλλοντα άτυπης. Η τυπική εκπαίδευση - και ειδικά στην περίπτωση της εκπαίδευσης των μαθητών - επικεντρώνεται, κυρίως, στα αναλυτικά προγράμματα και στη διδασκαλία μέσα στο χώρο του σχολείου. Η άτυπη εκπαίδευση αναφέρεται στη μάθηση που συντελείται σε ένα πλαίσιο μακριά από τον σχολικό χώρο, δηλαδή σε μουσεία, ενυδρεία, οργανισμούς, κοινοβούλια, κλπ. Έτσι, αναδεικνύεται η χρησιμότητα της άτυπης μάθησης, η οποία δε θεωρείται υποδεέστερη της τυπικής μάθησης, αλλά συμπληρωματική αυτής. Ιδιαίτερα, η χρήση των τεχνολογιών σε περιβάλλοντα άτυπης εκπαίδευσης επαναπροσδιορίζει τη στοχοθεσία των περιβαλλόντων αυτών, προσελκύοντας το ενδιαφέρον ολόκληρης της εκπαιδευτικής κοινότητας (μαθητές, εκπαιδευτικούς, γονείς).

Η διπλωματική εργασία εστιάζεται στα περιβάλλοντα άτυπης εκπαίδευσης, περιβάλλοντα που μπορούν να αποτελέσουν σημαντική πηγή γνώσης και επίτευξης αλληλεπίδρασης ανάμεσα στους μαθητές. Το ενδιαφέρον μας επικεντρώνεται περισσότερο στα ψηφιακά περιβάλλοντα άτυπης εκπαίδευσης, χρησιμοποιώντας ως αρχικό παράδειγμα τα διαδραστικά μουσεία. Στη συνέχεια η μελέτη μας επικεντρώνεται στα κοινοβούλια, τις εκπαιδευτικές τους πύλες και τις διαδραστικές εφαρμογές τους. Η μελέτη αφορά σε θέματα που σχετίζονται τόσο με την άτυπη μάθηση και τα χαρακτηριστικά εκπαιδευτικών πυλών, όσο και με τις αρχές επίτευξης της 'ηλεκτρονικής δημοκρατίας'.

Η γενική δομή της εργασίας έχει ως εξής: Αρχικά προσδιορίζεται ο όρος άτυπη μάθηση, τόσο σε φυσικό, όσο και σε ψηφιακό πλαίσιο, αλλά και οι θεωρίες του εποικοδομητισμού και του κοινωνικού εποικοδομητισμού που σχετίζονται με την άτυπη μάθηση. Οι τυπολογίες 'ενεργούς μάθησης' που παρουσιάζονται σε συνδυασμό με παραδείγματα διαδραστικών μουσείων θα μας οδηγήσουν στην εξαγωγή συμπερασμάτων: α) για τις διαδραστικές εφαρμογές που πρέπει να εφαρμόζονται ανάλογα με την ηλικία των μαθητών και β) για τις διαδραστικές εφαρμογές που συμβάλλουν στην ανάπτυξη κοινωνικών αλληλεπιδράσεων ανάμεσα στους χρήστες. Ο προσδιορισμός των χαρακτηριστικών των εκπαιδευτικών πυλών, στη συνέχεια, θα χρησιμεύσει στην εξέταση των εκπαιδευτικών πυλών των κοινοβουλίων. Πιο

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστήμων

Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

Π.Μ.Σ. «Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων»

Φυτώριο ΚΕΓΕ "Δήμητρα", Λ. Ρόδου- Καλιθέας, Ρόδος ΤΚ:85100 * Τηλ: 2241099421. Fax: 2241099420

<http://www.pse.aegean.gr/pms-msaem>

29

συγκεκριμένα: προσδιορίζοντας τα κριτήρια επίτευξης της 'ηλεκτρονικής δημοκρατίας' και εξετάζοντας τις εκπαιδευτικές πύλες ευρωπαϊκών και διεθνών κοινοβουλίων, σκοπεύουμε να προσδιορίσουμε τα χαρακτηριστικά που πρέπει να διαθέτει μια εκπαιδευτική πύλη κοινοβουλίου, λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές-χαρακτηριστικά: α) της άτυπης μάθησης, β) του κοινωνικού εποικοδομητισμού, γ) των εκπαιδευτικών πυλών, δ) των διαδραστικών εφαρμογών και ε) της επίτευξης της 'ηλεκτρονικής δημοκρατίας'. Σκοπός είναι να καταδείξουμε πως, με αυτά τα χαρακτηριστικά, οι εκπαιδευτικές πύλες των κοινοβουλίων μπορούν να προσελκύσουν το ενδιαφέρον των νέων και να συμβάλλουν ουσιαστικά στη γενικότερη κοινωνική και πολιτική αγωγή τους. Το τελευταίο μέρος της εργασίας επικεντρώνεται στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες του Ελληνικού Κοινοβουλίου (εκπαιδευτικές επισκέψεις, εκπαιδευτικό πρόγραμμα 'Βουλή των Εφήβων', εκπαιδευτικές πύλες Βουλής των Ελλήνων), ώστε να προσδιοριστούν οι ελλείψεις των εκπαιδευτικών του πυλών και να κατατεθούν προτάσεις για τον εμπλουτισμό των διαδραστικών εφαρμογών του.

Λέξεις κλειδιά: Άτυπη μάθηση, εποικοδομητισμός, κοινωνικός εποικοδομητισμός, Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας, διαδραστικά μουσεία, εκπαιδευτικές πύλες, ηλεκτρονική δημοκρατία, διαδραστικές εφαρμογές, αλληλεπίδραση, εκπαιδευτικές πύλες της Βουλής των Ελλήνων, κοινωνική και πολιτική αγωγή.

ICT have definitely had a great impact as far as our social activities are concerned. Adults and students have managed, more or less, to deal not only with computers, but also with the abundance of the information supplied on the web. Nowadays, we are interested more in internet literacy than media literacy.

The Internet, and its services that have been developed since its appearance, have shaped and reorganized the objectives both in formal and informal learning institutions. Formal education - especially that of children's education - is restricted in curricula and in teaching inside school. Informal education refers to learning that takes place away from school, in places such as museums, aquariums, organizations, parliaments etc. Therefore, the usefulness of informal learning is revealed, which is not of minor importance but rather complementary to formal learning. In particular, the use of new technologies in informal learning institutions redefines their objectives, attracting the interest of the whole learning community (students, teachers, parents).

The dissertation focuses in informal learning institutions. These institutions can be proved to be significant as a learning resource, as well as a place of interactive achievement among students. Our interest is focused mostly in interactive informal learning institutions, such as interactive museums, parliaments, their educational portals and their interactive activities. The study concerns matters of informal learning and characteristics of educational portals, as well as the disciplines of 'e-democracy'.

The general structure of the dissertation contains: the first part of the dissertation is focused on the definitions of informal learning, in natural and digital framework, as well as the definitions of constructivism and social constructivism that are related to informal learning. The typologies of 'active learning' in relation with examples of interactive museums will lead us to the conclusions: a) the kind of interactive activities that have to be implemented depending on the students' age and b) the kind of interactive activities that contribute to the achievement of social interactions among users. The specification of the characteristics of educational portals will be useful for the examination of the educational portals of parliaments. In particular, the determination of the principles to achieve e-democracy and the examination of European and international educational portals of parliaments will be helpful in order to outline the

---

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών

Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

Π.Μ.Σ. «Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων»

Φυτώριο ΚΕΓΕ "Δήμητρα", Λ. Ρόδου- Καλιθέας, Ρόδος ΤΚ:85100 * Τηλ: 2241099421. Fax: 2241099420

<http://www.pse.aegean.gr/pms-msaem>

30

characteristics of an educational portal that belongs to a parliament, taking into account the principles/ characteristics of: a) informal learning, b) social constructivism, c) educational portals, d) interactive activities and e) e-democracy. We intend to show that these characteristics can attract young people's interest and contribute to their citizenship education, in general. The educational activities of the Hellenic Parliament, concerning educational field trips, educational program 'Youth Parliament', educational portals of the Hellenic Parliament are examined in the last part of the dissertation. What is intended is to locate the deficiencies of its educational portals and make suggestions for the enhancement of its interactive activities.

426M/2004017 Κλοτσώνη-Σιώκου Ελισάβετ

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Ο ρόλος του εκπαιδευτικού ως δασκάλου και ως συμβούλου: Συμπληρωματικοί ή αντιφατικοί ρόλοι

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Νικήτας Πολεμικός, Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ. Πανεπιστημίου Αιγαίου

Μαρία Καΐλα, Καθηγήτρια Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ. Πανεπιστημίου Αιγαίου

Χρίστος Σαΐτης, Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

[Εκκρεμεί η ψηφιοποίηση της διπλωματικής εργασίας]

426M/2004018 Κωστούλα Παρασκευή

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Η συμβολή της εκπαίδευσης στην απόδοση και ποιότητα των τουριστικών υπηρεσιών. Εμπειρική προσέγγιση σε τουριστικές μονάδες της Ρόδου

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Αννα Σαΐτη

Αναστάσιος Κοντάκος, Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Νικόλαος Ανδρεαδάκης, Επίκουρος Καθηγητής Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης

[Εκκρεμεί η ψηφιοποίηση της διπλωματικής εργασίας]

426M/2004019 Στάμος Αθανάσιος

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Σχολική Αποτελεσματικότητα στην πολυπολιτισμική κοινωνία. Το παράδειγμα της Αγγλίας

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Χρήστος Γκόβαρης, Αναπληρωτής Καθηγητής, Π.Τ.Δ.Ε, Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Εμμανουήλ Κόνσολας, Λέκτορας, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Παναγιώτης Σταμάτης, Διδάσκων 407/80, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

[Εκκρεμεί η ψηφιοποίηση της διπλωματικής εργασίας]

426M/2004020 Τσιλίκας Θεόδωρος

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Χρηματοδότηση σχολικών μονάδων. Η περίπτωση των ολοήμερων σχολείων στο νομό Αιτωλοακαρνανίας

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Αννα Σαΐτη

Χρίστος Σαΐτης, Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Αναστάσιος Μιχόπουλος

In Greece, educational changes and innovator actions take place, which aim at the revival of our educational system. The Lasting All Day School came to cover educational and social needs, was established to the school community and was financially fortified by national and community resources in order to face the increased functional costs. The resources available by the Ministry for the cover of the functional costs, through the Enterprising Program of Professional Primary Education and Formation was, however, reduced during the school year 2005 - 2006. Starting by this differentiation, we have been occupied in our research with the funding of the Lasting All Day Primary Schools. We have focused our research to the prefecture of Etoloakarnania because it is the biggest prefecture in space and concentrates most of the Lasting - All Day - Primary Schools in the agricultural regions of the country.

The purpose of the research was to investigate the parents' opinions and views towards the institution of the Lasting All Day School, to mark out the problems which are relevant to its funding, the parents' contribution to expenses and costs of the Lasting All Day School. We also wanted to investigate in which degree the parents have been relieved from the cost of the expenses for the cover of their children's educational needs and urge them to propose methods for the better cooperation between tutors and parents, the reinforcement of the foundations for the more efficient function of the school units. To formulate proposals which satisfy the social and financial needs of the working parents.

The research was conducted during the school year 2005 - 2006 (February – April) with the sending of a questionnaire to the parents whose children attend Lasting All Day Schools. We categorized the schools to civic, semi-civic, rural plain and rural mountainous because, in relation to the region, the family income, the profession, the social and cultural level of the parents differentiates.

Out of a total of 202 school units of the Prefecture, the 100 function as Lasting All Day Schools and 2.117 pupils attend them, that is a percentage of 6,7% of the total pupil population of Primary Schools of the Prefecture (14.196 pupils). In the research participated 278 parents of the pupils who attend the Lasting All Day Schools of the Prefecture, who come from almost all the municipalities and the municipal regions and from all the areas of origin.

The form of sampling which was used was that of the sampling in levels. Every geographical region of the prefecture was considered as a level from which a random sample was taken. Every questionnaire was also escorted by a letter in which was included information regarding the purpose of the research, who was conducting it, for what reason it is important, as well as explanations – exhortations, so that the parents would answer conscientiously and sincerely.

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστήμων

Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

Π.Μ.Σ. «Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων»

Φυτώριο ΚΕΓΕ "Δήμητρα", Λ. Ρόδου- Καλιθέας, Ρόδος ΤΚ:85100 * Τηλ: 2241099421. Fax: 2241099420

<http://www.pse.aegean.gr/pms-msaem>

35

The questionnaire included questions of closed and open type. For the statistical analysis the descriptive, as well as the inductive statistics were used between two nominal variables, in order to control the existence of connection.

By the results' analysis it is concluded that parents have positive opinion for the institution of the Lasting All Day School. In that way it seems that they reinforce the state's intention for social policy and offer of equal chances in learning.

Although they believe in the institution of Lasting All Day School, however, a part of the parents continue to send their children to private lessons and out of school activities.

A very low degree of satisfaction from the program of Lasting All Day School is expressed. They consider that there is non – equivalence and lack of coordination between the morning and the evening program. They state that they want its enrichment with new knowledge objects.

Most of them believe that with their children's participation to the Lasting All Day School the expenses for their children's education have not been lifted. On the contrary, however, another part of the parents states that their family income has ameliorated and a diminution of the expenses for the education has occurred.

By the connection to the nominal variables it has been concluded that the parents with low monthly income anticipate diminution of their family budget's expenses for the education, since the same category of income states that the selection of the Lasting All Day School's activities includes and the criterion of the financial dimension.

Further more, the parents of the civic areas, who participate to the function costs of the Lasting All Day School, have the confidence and the expectation that a diminution of the expenses of their family budget for the education will take place. The fact that they participate to the functional costs of the Lasting All Day School fortifies that confidence.

Even though the Lasting All Day School has come to reinforce areas of educational priority, that is rural and isolated areas, we observe that the pupils of those areas attend private lessons in higher frequency than the pupils of civic areas.

The 63% of the total of parents, however, points out that the Lasting All Day School institution offer public and free of charge education.

Finally, the main problems of today's Lasting All Day School, according to the parents' opinion are: the serious lack of material and technical structure of the school units, the unjustified schools' recruitment with inappropriate qualified educational personnel, as well as the delay in the engagement of that personnel. Further more, an important problem (according to the parents who participated to the research) constitutes the weakness of coordination and the lack of continuance between morning and evening program. They also propose the reinforcement and the enrichment of the Lasting All Day School's program with more knowledge subjects.

426M/2004021 Λούκα Μαρία

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Κουλτούρες εγγραμματισμού σε οικογένειες μεταναστών (εμπειρική έρευνα).

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Χρήστος Γκόβαρης, Αναπληρωτής Καθηγητής, Π.Τ.Δ.Ε, Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Νικήτας Πολεμικός, Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ. Πανεπιστημίου Αιγαίου

Μαρία Καΐλα, Καθηγήτρια Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ. Πανεπιστημίου Αιγαίου

Η προσαρμογή των μεταναστών στην ελληνική πραγματικότητα επιβάλλει μια νέα γλωσσική κατάσταση και θέτει ως σημαντική την εκ νέου διάρθρωση του εκπαιδευτικού συστήματος, προβάλλοντας ως στόχο το σεβασμό της πολιτισμικής κληρονομιάς και του γλωσσικού κεφαλαίου των δίγλωσσων μεταναστών.

Τα τελευταία χρόνια έχουν πραγματοποιηθεί στη χώρα μας αρκετά συνέδρια, συμπόσια και ημερίδες, με θέματα που άπτονται της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης, της εκπαίδευσης των μειονοτήτων και της διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας ως δεύτερης, στα πρακτικά των οποίων μπορεί κανείς να εντοπίσει τόσο θεωρητικές προσεγγίσεις όσο και μικροέρευνες γύρω από αυτά τα ζητήματα.

Η συντριπτική πλειοψηφία των ερευνών αυτών, ωστόσο, ασχολείται με τη διγλωσσία των αλλόγλωσσων μαθητών από τη διάσταση του εκπαιδευτικού προβλήματος στο οποίο καλείται κανείς να δώσει λύση. Από το δημόσιο διάλογο, για τις συνέπειες που έχει η φοίτηση τόσων χιλιάδων μαθητών που μιλούν και μια άλλη γλώσσα στο σπίτι, απουσιάζει εντελώς η άποψη των ίδιων των μαθητών αλλά και των γονέων τους.

Η παρούσα έρευνα εγγράφεται στο πλαίσιο μιας προσέγγισης που επιδιώκει να φέρει στο προσκήνιο τους ίδιους τους μετανάστες γονείς και τα παιδιά τους. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε σε δημοτικά σχολεία των Νομών Αττικής και Εύβοιας την περίοδο Απρίλιος-Μάιος 2006 και είχε ως αρχή την ιδιαίτερη αξία της οικογενειακής κουλτούρας ως σημαντικό παράγοντα κατάκτησης του γραμματισμού από τους αλλόγλωσσους μαθητές και ως πεποίθηση πως το εκπαιδευτικό μας σύστημα οφείλει να λαμβάνει υπόψη τις απόψεις των ίδιων των μαθητών αλλά και των γονέων τους.

Πρωταρχικό σκοπό της έρευνας αποτέλεσε η διερεύνηση των στάσεων των μεταναστών γονέων, και συγκεκριμένα της σημασίας που αποδίδουν οι μετανάστες γονείς στην κατάκτηση της μητρικής και της ελληνικής γλώσσας από τα παιδιά τους.

Η ερευνητική διαδικασία (χρήση ερωτηματολογίου) επικεντρώθηκε στην επιρροή που έχουν οι γονείς στην κατάκτηση του γραμματισμού από τα παιδιά τους και εστιάστηκε στη διερεύνηση των αντιλήψεων, των προσδοκιών και των πρακτικών των γονέων όσον αφορά την καλλιέργεια της μητρικής και της ελληνικής γλώσσας από τους ίδιους και από τα παιδιά τους. Τα δεδομένα και τα στατιστικά αποτελέσματα τεκμηριώνουν –σύμφωνα με τις υποθέσεις μας– την επίδραση της οικογενειακής κουλτούρας στην κατάκτηση του γραμματισμού και στην διατήρηση ή μη της μητρικής γλώσσας από τους αλλόγλωσσους μαθητές.

ABSTRACT

The incorporation of immigrants to the greek society creates a new linguistic environment and requires the restructure of the educational system, aiming at the respect of the cultural background and the linguistic needs of bilingual immigrants.

Many congresses and symposiums have taken place in our country lately, with subjects that cover intercultural education, education of immigrants and the teaching of greek language as second language, where both theoretical approaches and research around these issues were presented.

However, the major part of this research views bilingualism of foreign students as an educational problem to which a solution must be given. The students and their parents are absent from the public dialogue concerning the consequences of having in classes thousands of students who speak two languages at home.

The present research adopts an approach that focuses on immigrants themselves, the children and their parents. The research was conducted in primary schools of Attica and Evia prefectures during April and May of 2006. Its basic principle was the high value of family culture as an important factor that helps foreign students achieve literacy and the belief that our educational system has to take into consideration the opinion of the students and their parents.

The research aims to explore the attitudes of immigrant parents and specifically how important they believe it is for their children to master their native language as well as the greek language.

The research method (use of questionnaire) focused on the involvement of the parents towards the achievement of literacy by their children and on the exploration of the views, the expectations and the practices of parents, concerning the cultivation of the native and the greek language from them and their children.

The information and the statistical results verify –according to our assumptions– the high value of the family culture as an important factor that helps foreign students achieve literacy and maintain or not their native language.

426M/2004022 Μιχάλης Ηλίας

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Ο ρόλος του οικογενειακού περιβάλλοντος στη σχολική απόδοση των μαθητών. Εμπειρική προσέγγιση

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Αννα Σαΐτη

Νικήτας Πολεμικός, Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ. Πανεπιστημίου Αιγαίου

Μαρία Καΐλα, Καθηγήτρια Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ. Πανεπιστημίου Αιγαίου

[Εκκρεμεί η ψηφιοποίηση της διπλωματικής εργασίας]

426M/2004023 Φραγκής Ιωάννης

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Ιστορικο-συγκριτική μελέτη του νομοθετικού πλαισίου της αξιολόγησης του έργου των εκπαιδευτικών από το 1974 έως σήμερα

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Νικόλαος Ανδρεαδάκης, Επίκουρος Καθηγητής Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης

Αναστάσιος Κοντάκος, Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Μαρία Καΐλα, Καθηγήτρια Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ. Πανεπιστημίου Αιγαίου

[Εκκρεμεί η ψηφιοποίηση της διπλωματικής εργασίας]

426M/2004024 Μαυρόπουλος Αζαρίας

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Χρηματοδοτικά προγράμματα από Εθνικούς και Ευρωπαϊκούς πόρους: Επισκόπηση και κριτική αποτίμηση δράσεων για την ανάπτυξη της Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Εμμανουήλ Κόνσολας, Λέκτορας, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Γεώργιος Φεσάκης, Λέκτορας, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Παναγιώτης Σταμάτης, Διδάσκων 407/80, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

[Εκκρεμεί η ψηφιοποίηση της διπλωματικής εργασίας]

426M/2004025 Μαμαροκόπος Αντώνιος

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Ιστορία της Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης στη Χώρα μας και στο Νησί της Ρόδου. Οι Σημαντικότεροι Νόμοι της Τ.Ε.Ε. και η Περίπτωση του Τ.Ε.Ε. Παραδεισίου της Ρόδου

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Εμμανουήλ Κόνσολας, Λέκτορας, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Αναστάσιος Κοντάκος, Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Παναγιώτης Σταμάτης, Διδάσκων 407/80, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Αυτή η διπλωματική εργασία διαπραγματεύεται την ιστορία της Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης στην Ελλάδα, από την ίδρυση του Νεοελληνικού κράτους μέχρι και σήμερα και τοποθετεί χρονολογικά τους κυριότερους Νόμους που αφορούν τον συγκεκριμένο τύπο αυτής της μορφής εκπαίδευσης στο γυμνασιακό, αλλά και στο μεταγυμνασιακό επίπεδο.

Αποτελείται από επτά κεφάλαια, συμπεριλαμβανομένου και του τελευταίου, που αναφέρεται στα συμπεράσματα και τις προτάσεις του μεταπτυχιακού φοιτητή.

Με το πρώτο κεφάλαιο ο αναγνώστης έρχεται σε επαφή με το θεωρητικό υπόβαθρο επάνω στο οποίο στηρίζεται η τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση σε όλο τον κόσμο, αλλά και στην αναγκαιότητά της. Ο μεταπτυχιακός φοιτητής αναφέρεται στην σύνδεση της θεωρίας με την πράξη, στο Γκραμισιανό πλαίσιο και αποσαφηνίζει τις έννοιες κατάρτιση και εκπαίδευση. Τέλος παρέχει πολύτιμες πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή εκπαιδευτική πολιτική από το 1970 μέχρι σήμερα.

Στο δεύτερο και τρίτο κεφάλαιο με κατανοητό τρόπο ο αναγνώστης αντιλαμβάνεται την πορεία της Ελληνικής εκπαίδευσης στην δεύτερη βαθμίδα, μέσω των κυριότερων εκπαιδευτικών μεταρρυθμίσεων από το 1964 μέχρι σήμερα, αλλά και μέσω των κυριότερων νόμων που στήριξαν αυτές τις μεταρρυθμίσεις. Η εργασία εμφανίζει το πνεύμα όλων των μεταρρυθμίσεων και τους κυριότερους Νόμους όπως τους 309/1976, 576/1977, 1566/1985, 2525/1997, 2640/1998 και 3475/2006.

Το τέταρτο κεφάλαιο αναφέρεται στις προδιαγραφές των Ελληνικών σχολικών κτιρίων από το 1830 μέχρι σήμερα, στις ευρωπαϊκές τάσεις που διαμόρφωσαν αυτού του τύπου τα σχολικά κτίρια, τις σύγχρονες αναζητήσεις και προβληματισμούς σχετικά με τον σχολικό χώρο και την σημερινή εξέλιξη και πορεία του σχολικού κτιριολογικού προβλήματος στην Ελλάδα.

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής στην εργασία του αυτή, θεώρησε αναγκαίο και απαραίτητο για χάριν των μεταγενεστέρων, να παρουσιάσει πολύτιμα ιστορικά στοιχεία για τα τεχνικά σχολεία στο νησί της Ρόδου από το 1945 μέχρι και σήμερα, τους πρωταγωνιστές τους (διευθυντές και εκπαιδευτικούς) και το ρόλο που διαδραμάτισαν αυτά, στη ροδιακή κοινωνία. Οικοκυρική σχολή, Γυμνάσια Καζούλλειο και Βενετόκλειο, οι σχολές μαθητείας του Ο.Α.Ε.Δ., τα σύγχρονα τεχνικά Λύκεια και τεχνικές σχολές στην πόλη της Ρόδου, περιγράφονται με τον πιο λεπτομερή τρόπο και με πολλές φωτογραφίες στο πέμπτο κεφάλαιο. Σημαντικό ρόλο στο περιεχόμενο αυτού του κεφαλαίου, έπαιξαν οι μαρτυρίες ανθρώπων (διευθυντών, εκπαιδευτικών, μαθητών) που έζησαν τα σχολεία αυτά από κοντά, όπως και η εκπαιδευτική πορεία του γράφοντος ο οποίος είναι γνώστης της επικρατούσας κατάστασης στα πιο σύγχρονα τεχνικά σχολεία του νησιού.

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών

Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

Π.Μ.Σ. «Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων»

Φυτώριο ΚΕΓΕ "Δήμητρα", Λ. Ρόδου- Καλιθέας, Ρόδος ΤΚ:85100 * Τηλ: 2241099421. Fax: 2241099420

<http://www.pse.aegean.gr/pms-msaem>

Το έκτο κεφάλαιο, με ανάγλυφο τρόπο, ξεδιπλώνει την ιστορία και τα προβλήματα του τελευταίου τεχνικού σχολείου που ιδρύθηκε στο νησί της Ρόδου το έτος 2000, δηλαδή του Τεχνικού Επαγγελματικού Εκπαιδευτηρίου στο Παραδείσι της Ρόδου, αφού ο μεταπτυχιακός φοιτητής είχε και έχει την τιμή να είναι ο πρώτος Διευθυντής του συγκεκριμένου σχολείου. Πλήθος γραφημάτων, πινάκων και γραπτών ντοκουμέντων, δίνουν πολύ ουσιαστικές πληροφορίες για το προφίλ των μαθητών, των εκπαιδευτικών του σχολείου αυτού και για το μεγάλο πρόβλημα στέγασής του.

Στο τελευταίο κεφάλαιο παρατίθενται τα συμπεράσματα και οι προτάσεις του γράφοντος, έτσι όπως αυτά προέκυψαν από την μελέτη όλων αυτών των βιβλιογραφικών και βιωματικών στοιχείων και που σχετίζονται αποκλειστικά με την ιστορία και την πορεία της τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα. Σε αυτό το κεφάλαιο επίσης, μπορεί κανείς να διακρίνει και τη βαρύνουσα σημασία αντίληψη της Ελληνικής κοινωνίας για την τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση και για το πώς αυτή λειτουργεί ανασταλτικά στην πρόοδο, εξέλιξη και ανύψωση αυτού του τύπου της εκπαίδευσης. Ευχόμαστε η εργασία αυτή στο μέλλον, να αποτελέσει εργαλείο μελέτης για αυτούς που θα ασχοληθούν με το μέλλον της τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης στην πατρίδα μας .

In this Post Graduate Thesis, the author eventually discusses the evolution of Technical and Vocational Education in Greece from the moment of creation of the Greek State to present as well as setting the context and highlighting the main provisions of the Laws governing this particular form of education at high-school and post-high-school level. The study is structured in seven consecutive chapters, the last one of which contains conclusions drawn and suggestions formulated by the author and post-graduate student.

Chapter One aims at familiarizing the reader with the academic background on which technical and vocational education generally relies under the actual international conjuncture as well as with specific arguments in favor of the necessity for an education of this kind.

In Chapters Two and Three, the reader is taken along a comprehensive yet down-to-earth course along the line of evolution of secondary education in Greece, with specific references to milestone reforms along the way, namely the Laws passed in the matter of secondary education from 1964 to present.

Chapter Four elaborates on standards and specifications governing school buildings in Greece between 1830 and the present day, discussing those European trends that inspired the design and structure of school buildings as well as the course and development of the debate on school premises and related problems in modern Greece.

Catering to the needs of the reader and mindful of the needs for documentation of those to come across his Thesis in the future, the author deemed it of essence to also set forth certain valuable historical data on Technical Vocational Schools in Rhodes from 1945 and on, presenting the main actors in the process (Headmasters and Teachers) and discussing the way such institutions impacted on the Rhodian. All such data are set forth in a most detailed way and appropriately documented with several photographs under Chapter Five. In preparing such Chapter, the author relied on valuable eyewitness information by former headmasters, teachers and pupils, all of whom have had first-hand experience with such premises. Moreover, the author shares with the reader his experience with the actual state of things, having known the most recent versions of Technical Vocational Tuition Centers on the island.

In Chapter Six there unfolds, hopefully in a vivid and edifying way, the history and adventures of the latest of such schools, namely the Technical and Vocational Education Center established in the Municipal District of Paradissi, on the island of Rhodes in the year 2000, the position of Headmaster of which has been held by the author and post-graduate student. An extensive series of data tables and graphs as well as other relevant documentation incorporated in the

Thesis, provide comprehensive and as substantial information on the profile of teachers and students at that particular establishment while at the same time discussing the critical problem of capacity of its premises and the housing of its activities.

The last Chapter of the Thesis has been dedicated to conclusions and suggestions by the author relevant to the history and the future of Technical and Vocational Education in Greece, drawn and formulated on the basis of all those bibliographical and experiential data on the basis of which this Thesis was prepared. Among other, this Chapter discusses the way in which modern Greek Society views Technical and Vocational Education has come to acquire in modern Greek Society as well as how such views have negatively affected the development and evolution of this particular type of education. May this Thesis become a useful tool for all those interested in participating in the development of Technical and Vocational Education in Greece.

426M/2004026 Βλαστός Μιχαήλ

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Οι αντιλήψεις Ελλήνων εκπαιδευτικών για τις επιδόσεις των αλλοδαπών μαθητών (εμπειρική έρευνα)

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Χρήστος Γκόβαρης, Αναπληρωτής Καθηγητής, Π.Τ.Δ.Ε, Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Νικήτας Πολεμικός, Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ. Πανεπιστημίου Αιγαίου

Αναστάσιος Κοντάκος, Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

[Εκκρεμεί η ψηφιοποίηση της διπλωματικής εργασίας]

426M/2004027 Πολιτάκη Ευφροσύνη

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Η σημασία του σχολικού κλίματος για τη σχολική αποτελεσματικότητα και την απόδοση των μαθητών

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Αναστάσιος Κοντάκος, Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Νικήτας Πολεμικός, Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ. Πανεπιστημίου Αιγαίου

Παναγιώτης Σταμάτης, Διδάσκων 407/80, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Αντικείμενο αυτής της μελέτης είναι η σύνδεση του σχολικού κλίματος με τη σχολική αποτελεσματικότητα και την απόδοση των μαθητών. Παράλληλα, επιδιώκει να εφαρμόσει ένα εργαλείο μέτρησης του κλίματος που επικρατεί σε σχολική μονάδα ώστε να διαγνωστούν οι αδυναμίες και να γίνουν προσπάθειες βελτίωσης. Τα αποτελέσματα του εργαλείου μπορούν να αξιοποιηθούν από το διευθυντή και το προσωπικό του σχολείου προκειμένου να ενισχυθούν οι προβληματικοί τομείς και να οργανωθούν ώστε να συμβάλλουν αρχικά στη βελτίωση του κλίματος και να συντελέσουν στην αποτελεσματικότητα της σχολικής μονάδας που εξετάστηκε.

The purpose of the review “The Influence of School Climate on School Effectiveness and Student Achievement” was to see if a correlation existed between school climate with school effectiveness and student achievement. The past decade has witnessed an acute interest by researchers and practitioners as to the effects of schooling on students. In particular the emphasis has been on how schools can improve student achievement and the quality of school life. A sizable body of literature, both theoretical and empirical, has dealt with such concerns using the school climate construct.

The first part of the review is intended as an update on the development and current status of school climate research, as well as its theory and practice. It presents findings about the sources and consequences of school climate, as well as some models that are being used to improve climate. Many researchers have developed measures of school climate. The School Climate Inventory is the least program-specific and contains seven dimensions of school climate and specifically assesses teachers’ perceptions in the following areas: Order, Leadership, Environment, Involvement, Instruction, Expectations and Collaboration. The second part concerns research findings of a case study in a primary school using SCI as an instrument measuring a school’s climate. It addresses environmental issues that are foundational to program success in any school. Finally, suggestions are made and information are given for use in the school’s improvement planning aiming to raise student achievement and therefore increase school effectiveness.

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστήμων

Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

Π.Μ.Σ. «Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων»

Φυτώριο ΚΕΓΕ “Δήμητρα”, Λ. Ρόδου- Καλιθέας, Ρόδος ΤΚ:85100 * Τηλ: 2241099421. Fax: 2241099420

<http://www.pse.aegean.gr/pms-msaem>

426M/2004028 Κατρακάζας Σάββας

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Η αναγκαιότητα του ανοιχτού σχολείου στην ελληνική κοινωνία

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Αναστάσιος Κοντάκος, Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Νικήτας Πολεμικός, Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ. Πανεπιστημίου Αιγαίου

Χρήστος Γκόβαρης, Αναπληρωτής Καθηγητής, Π.Τ.Δ.Ε, Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Το εκπαιδευτικό σύστημα απασχολεί πολύ τα τελευταία χρόνια ,εκπαιδευτικούς , γονείς μαθητές και πολιτισμούς .

Η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση έχει γίνει επίκεντρο πολλών κυβερνητικών προγραμμάτων με απώτερο σκοπό την ανταπόκριση της εκπαίδευσης στις νέες προκλήσεις του 20ου αιώνα καθώς και την ακαδημαϊκή επιτυχία των μαθητών.

Οι τελευταίες έρευνες για το μοντέλο του σχολείου που ανταποκρίνεται στις σύγχρονες παιδαγωγικές απαιτήσεις συγκλίνουν στο Ανοιχτό Σχολείο.

Η παρούσα εργασία παρουσιάζει τη διαφορά μεταξύ του ανοιχτού και του παραδοσιακού σχολείου και τις δυσκολίες του παραδοσιακού σχολείου που οδήγησαν στην διεθνή προσπάθεια για εκπαιδευτική μεταρρύθμιση.

Παρουσιάζεται επίσης η κατάσταση του σημερινού σχολείου και εξετάζονται οι άξονες που θα μπορούσε να βασιστεί η προσπάθεια της μεταρρύθμισης .Για τις ανάγκες αυτής της εργασίας έγινε έρευνα για τον τρόπο λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων της νήσου Τήνου και της νήσου Μυκόνου με μορφή ερωτηματολογίου και συνεντεύξεων των εκπαιδευτικών των σχολείων.

Το ανοιχτό σχολείο έχει κέντρο διδασκαλίας τα ίδια τα παιδιά με τις μαθησιακές τους δυνατότητες ,την νοοτροπία τους και τον ενθουσιασμό τους να μάθουν πράγματα που τους ενδιαφέρει. Διευρύνει τον εκπαιδευτικό χρόνο ,βελτιώνει το παιδαγωγικό κλίμα κατοχυρώνει στη συμμετοχή, αντιμετωπίζει τις εκπαιδευτικές ανισότητες προσδίδει νέα ποιότητα στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Το παραδοσιακό σχολείο επιδιώκει αποκλειστικά γνωστικούς στόχους , αποθαρρύνει τη συμμετοχή , δεν ευνοεί τις επικοινωνιακές σχέσεις ,υπονομεύει τις μεταγνωστικές δεξιότητες που θα έπρεπε να αποκτήσουν οι μαθητές.

Σήμερα επιβάλλεται το ανοιχτό σχολείο ως προς την κοινωνία ,την εκπαιδευτική καινοτομία ,τις διδακτικές μεθόδους ,την επιλογή και οργάνωση γνώσης.

The sense of 'a good school' and whatever derives from it (the value of good education, the quality of student experiences in school, the importance of education) has become the centre of broad discussion among teachers, parents, students and politicians the last few years. Thinking out a solution is rather hard if the different views on the subject and other difficulties are taken into consideration. In many communities the main interest lies in a) the increase of the number of students entering primary education regardless of their gender b) the improvement of the provided education c) the effort to broaden the access to higher education and to promote life-long learning.

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστήμων

Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

Π.Μ.Σ. «Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων»

Φυτώριο ΚΕΓΕ "Δήμητρα", Λ. Ρόδου- Καλιθέας, Ρόδος ΤΚ:85100 * Τηλ: 2241099421. Fax: 2241099420

<http://www.pse.aegean.gr/pms-msaem>

47

The educational reform, which is the focal point of various governmental programmes, aims at a) an education that meets the challenges of the 21st century b) more competent schools and c) the increase in the level of success of students in all levels of education after careful investment in schools. We opt for a school that won't teach everything but will broaden the students' horizons and will act realistically. Future citizens will stay informed but not lost in a sea of knowledge. They will be socially active and ready to meet the challenges of their environments. The Greek community is mature enough to accept the drastic changes which the state education system requires in order to bring the quality we need in our public schools. This work tries to clarify the difference between an open and a traditional school, always bearing in mind the student and the community's welfare, and is based on the most representative theories that led Europe to adopt the Open-plan school system. Additionally, it follows the progress of the educational reform in Greece and internationally, it selects and studies how certain Open-plan schools in the world are run and compares them with ours so as to draw fruitful conclusions. It examines the basis on which Greek state schools should be run to resemble Open-plan schools and thus be effective. Finally, it studies the elementary public schools of Tinos and Mykonos in order to evaluate the efforts made to run them qualitatively. The research points to a school which, through its action, constitutes a model of competency. Also, the reasons that led to this conclusion are explained. The interview of the headmaster of our school presents the philosophy that lies behind his educational decisions, while the teachers introduce us to innovative activities that took place at school in the last five years. In brief, the present work tries:

- to describe and analyze the factors that form the organization and running of an Open-plan school in Greece and around the world and
- to critically present the model of the Open-plan school that should be applied so as to upgrade the Greek public school and make it agree with its renewed educational role and European goal.

426M/2004029 Καβρουματζής Κωνσταντίνος

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Ανοικτή, Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση: Μελέτη Περίπτωσης Αξιοποίησης στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Αγγελική Δημητρακοπούλου, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Φραγκίσκος Καλαβάσης, Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Γεώργιος Φεσάκης, Λέκτορας, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Αποτελεί κοινή διαπίστωση ότι τη σημερινή εποχή χαρακτηρίζει η μετάβαση από τη βιομηχανική εποχή στην μεταβιομηχανική, αυτή των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (ΤΠΕ). Η Κοινωνία της Πληροφορίας (ΚΤΠ) που έχει ως κύριο γνώρισμα την παραγωγή, διακίνηση, ανταλλαγή και διάχυση τεράστιου όγκου πληροφοριών και γνώσης, είναι πλέον πραγματικότητα. Στη διαμορφούμενη Κοινωνία της Μάθησης, οι πολίτες πρέπει να αποκτούν αφενός σφαιρική και γενική παιδεία υψηλής ποιότητας και αφετέρου ικανότητες μάθησης, ώστε να είναι δεκτικοί στις νέες γνώσεις και αφετέρου να είναι σε θέση να επανεκπαιδεύονται και να προσαρμόζονται δυναμικά σε ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο εργασιακό περιβάλλον. Οι διδασκόμενοι πρέπει να διδαχθούν τρόπους για δια βίου εκπαίδευση και ο διδάσκων πρέπει να τους δείξει πως θα βρουν τις κατάλληλες πηγές που θα τους βοηθήσουν να ρυθμίζουν και να επαναπροσαρμόζουν τη μάθησή τους. Η Κοινωνία της Μάθησης απαιτεί περισσότερο χρόνο παραμονής στο εκπαιδευτικό σύστημα και την εγκαθίδρυση μηχανισμών δια βίου εκπαίδευσης (life long learning) που θα δίνουν σε κάθε πολίτη τη δυνατότητα για διαρκή εκπαίδευση, επιμόρφωση και κατάρτιση. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μέσω της εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης (εξΑΕ) η οποία σύμφωνα με τον Keegan (2001:62) αποτελεί το συνδυασμό της εξ αποστάσεως διδασκαλίας και μάθησης. Οι σύγχρονες μορφές εξΑΕ συνιστούν ολοκληρωμένα πληροφοριακά συστήματα παροχής εκπαίδευσης με χρήση προηγμένων δικτυακών υπηρεσιών, επιτρέποντας στους οργανισμούς παροχής της να προσφέρουν εκπαίδευση πρακτικά σε χρήστες που βρίσκονται σε οποιοδήποτε μέρος στον κόσμο. Η εξΑΕ άλλαξε ριζικά χάρη στη ραγδαία εξέλιξη της τεχνολογίας των υπολογιστών και των τηλεπικοινωνιών. Σημαντικό ρόλο σε αυτή την εξέλιξη παίζει η σύγκλιση της πληροφορικής και των τηλεπικοινωνιών και η δημιουργία των δικτύων υπολογιστών (Κόμης, 2004).

Οι απαιτήσεις όμως για τη δημιουργία εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων στην εξΑΕ είναι πολύ υψηλές. Ο διδάσκων, αφού ξεπεράσει τον ψηφιακό αναλφαριθμητισμό, αντιμετωπίζει την πρόκληση της αλλαγής προϋπαρχουσών μεθόδων διδασκαλίας. Οι εκπαιδευτικοί δεν καλούνται μόνο να αναπτύξουν νέες δεξιότητες, αλλά κυρίως να αλλάξουν στάσεις και στρατηγικές διδασκαλίας. Επιτακτική κρίνεται λοιπόν η συνεχιζόμενη υποστήριξη με επιμορφωτικές δράσεις των εκπαιδευτικών οι οποίες οφείλουν να σχεδιαστούν έτσι ώστε να υποστηρίζουν μια σταδιακή μετάβαση από τους παραδοσιακούς τρόπους οργάνωσης της διδασκαλίας, προς την ένταξη των ΤΠΕ στη μαθησιακή διαδικασία και την αξιοποίηση των δυνατοτήτων που παρέχουν για καινοτόμες προσεγγίσεις σε αυτήν. Το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο δημιούργησε το Κέντρο εξ Αποστάσεως Επιμόρφωσης, με στόχο να αξιοποιηθούν

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών

Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

Π.Μ.Σ. «Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων»

Φυτώριο ΚΕΓΕ "Δήμητρα", Λ. Ρόδου- Καλιθέας, Ρόδος ΤΚ:85100 * Τηλ: 2241099421. Fax: 2241099420

<http://www.pse.aegean.gr/pms-msaem>

οι νέες τεχνολογίες για την συνεχή και καθημερινή υποστήριξη του έργου του Έλληνα εκπαιδευτικού.

Η εξΑΕ με την εισαγωγή και χρήση των ΤΠΕ προσφέρει ένα νέο εικονικό-ηλεκτρονικό μαθησιακό περιβάλλον στο οποίο δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στη συμμετοχή, συνεργασία και ενίσχυση του διδασκόμενου σε μια διαδικασία συνεχούς αλληλεπίδρασης με το διδάσκοντα και με το περιβάλλον μάθησης (Κόκκος και Λιοναράκης, 1998:43-44. Henri & Lundgren-Cayrol 2001), επιφέροντας σημαντικές αλλαγές στην εκπαίδευση αφού σύμφωνα με τον Mayen (2002:87-90) είναι συχνά καθοριστικές για τη διαμόρφωση και της καθημερινής σχολικής εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να προβάλλει την αξία της δημιουργίας δικτυακών εκπαιδευτικών μαθημάτων ασύγχρονης επικοινωνίας, για χρήση από τους μαθητές της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Η εκπαιδευτική πλατφόρμα Moodle θεωρήθηκε η πιο κατάλληλη – αν και υπάρχουν και άλλες - για τη δημιουργία των δικτυακών μαθημάτων, λόγω των χρηστικών εργαλείων που προσφέρει, του χαμηλού κόστους απόκτησης του προγράμματος, του βαθμού φιλικότητας προς το χρήστη, την αξιοπιστία της στον Παγκόσμιο Ιστό, τη δυνατότητα που παρέχει για ασύγχρονη τηλεκπαίδευση και για το ότι είναι προσβάσιμη μέσω ενός λογισμικού σύνδεσης. The utilization of the Information and Communications Technology (ICT) in primary education in the framework of promoting the principles of Distance Education is the centre of interest of the present paper. The bibliographic research moved along three axes: firstly, a review of the researches was performed and the institutional framework of Distance Education was examined as well as its applications in Greek reality, which, as it is evident from the research findings up to now, are limited mainly in Tertiary Education; further on network platforms were presented and the advantages or the disadvantages of their use in educational environment; finally the social parameters that contributed to the promotion of distance education were presented as well as the possibility of its integration to primary education through the critical approach of the outcomes of the relevant researches.

In the second chapter the design of the case study, the research questions and the tools for the collection of research data were recorded, on the basis of which the profile of the sample's subjects was organized as well as the stages of the research procedure that was adopted for the creation and the operation of the online courses via the moodle platform. Furthermore, the teaching aims and the methodological design of the courses as well as the content of a course designed with the moodle platform were presented. The last part of the chapter includes in detail the research data per collection tool, accompanied by interpretative remarks and results. In the third chapter of the paper the proposals and the prospects of the integration of ICT in primary education were presented taking into consideration the recorded representations of teachers and pupils with regard to the positive contribution of ICT to the promotion of an autonomous and dynamic learning procedure in primary education. These proposals concern mainly the necessity for relevant further education of the teachers of primary education, the reformation of the Comprehensive Curricula, the production of equivalent learning material, the exploitation of the skills and the interests of the pupils as well as the strengthening of the holistic approach of knowledge.

426M/2004030 Κόκκινος Χαράλαμπος

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Περιφερειακή ανάπτυξη και σύγχρονες εκπαιδευτικές μονάδες. Το παράδειγμα της περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Νικόλαος Ανδρεαδάκης, Επίκουρος Καθηγητής Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης

Αναστάσιος Μιχόπουλος

Παναγιώτης Σταμάτης, Διδάσκων 407/80, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

The purpose of this thesis is to explore the relationship between education and regional development, analyzing as a case study the region of South Aegean. The human capital theory supports that the economic development of a country/region depends on its wealth-producing resources as well as on the knowledge and skills of its human resources, its human capital. Education is the main mechanism of production, accumulation and spread of human capital and must be regarded as a social investment. In the context of a competitive economy, other factors given, people of different educational level will earn different income. Therefore, educational disparities are closely related to economic disparities and, hence policies aiming to eliminate educational disparities can also tackle economic disparities. The constantly increasing use of information and communication technologies in the labour market demands the education and training of workers and students on their use representing an important investment for the development of a country or region.

The South Aegean Region (Dodecanese & Cyclades) is an insular periphery heavily depending on tourism and commerce that produces 3.2% of the gross domestic product of Greece and is ranked 2nd among the other 13 Greek regions in terms of GDP per capita. The author collected and analyzed data that related to the demographics, economic status, structure of the labour market, and educational level of the region and conducted an empirical measurement of its human capital.

The study concludes that the human capital and the skills which are accumulated within a region determine its development rate in the long-term. Therefore the investment in human capital promotes development, social cohesion and employment. This investment is carried out through education and for life training both improving the quality of human resources of the region. Therefore, education contributes significantly and in various ways to regional development and tackles the phenomenon of economic disparities. The penetration of communication and information technologies into the educational system supports the improvement of the labour force and enables the development of innovative products and services. The South Aegean region has managed to formulate a labour force within which high-school graduates are prevalent, however, there are still a lot of things to be done in terms of promoting higher education and training for life. The study proposes social and economic policies aiming to eliminate the disparities within the region in the short and long term which can act as guidelines for the educational orientation. Education in the South Aegean should act as a means of keeping people in the region, should concentrate on specialties which are bound to have demand in the future. The constant training of human resources is supported to be the main aim of regional policy while research, distant learning and networking of education and

---

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστήμων

Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

Π.Μ.Σ. «Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων»

Φυτώριο ΚΕΓΕ "Δήμητρα", Λ. Ρόδου- Καλιθέας, Ρόδος ΤΚ:85100 * Τηλ: 2241099421. Fax: 2241099420

<http://www.pse.aegean.gr/pms-msaem>

production must be encouraged. The expansion of the use of communication and information technologies within the region can promote an information networking of the islands capable to tackle the problem of distance from the mainland and isolation, which is the major setback for the region's development.

426M/2004031 Μονογιούδη Χριστίνα

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Οι ηλεκτρονικές σχολικές εφημερίδες :μέσα επικοινωνίας με συγκεκριμένο κοινό-στόχο ή/και με κοινούς στόχους, στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Μιχάλης Μεϊμάρης, Καθηγητής Τμήματος Επικοινωνίας και Μ.Μ.Ε. Πανεπιστημίου Αθηνών

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Αγγελική Δημητρακοπούλου, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Γεώργιος Φεσάκης, Λέκτορας, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Η προβληματική της παρούσας εργασίας, στο πλαίσιο της διαθεματικής προσέγγισης της γνώσης και της ενσωμάτωσης των Τεχνολογιών Πληροφορίας στην Εκπαίδευση, εστιάζεται στη συμβολή της κατασκευής ηλεκτρονικής σχολικής εφημερίδας αποσκοπώντας στην ανάπτυξη νέων δεξιοτήτων στους μαθητές της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης καθώς και στην υιοθέτηση νέων στρατηγικών διδασκαλίας / μάθησης. Η βιβλιογραφική επισκόπηση διερευνά μαθητοκεντρικές παιδαγωγικές θεωρίες που προωθούν τη συνεργατική, ερευνητική και διαδραστική διαδικασία διδασκαλίας / μάθησης. Παράλληλα, συνδέεται η δημιουργία ηλεκτρονικής σχολικής εφημερίδας με τους στόχους των Αναλυτικών Προγραμμάτων της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης καθώς και με τα περιεχόμενα των διδακτικών βιβλίων.

Το ερευνητικό μέρος της εργασίας επεκτείνεται σε δύο πεδία: εξετάζονται, κατ' αρχήν, οι ανάγκες, οι αναπαραστάσεις, οι προσδοκίες και τα κίνητρα των μαθητών, ως προς την ύπαρξη και τη λειτουργία της ηλεκτρονικής εφημερίδας του σχολείου τους. Για το λόγο αυτό, χρησιμοποιήθηκαν ερωτηματολόγια που απευθύνθηκαν σε μαθητές σχολικών μονάδων που είχαν ηλεκτρονική εφημερίδα. Το δεύτερο ερευνητικό πεδίο αφορά στην καταγραφή των δομικών στοιχείων εν ενεργεία ηλεκτρονικών σχολικών εφημερίδων, με σκοπό την αποτύπωση των ιδιαιτεροτήτων τους, ως προς τη σύλληψη και τη λειτουργία τους. Η διερεύνηση αυτή έγινε με βάση αναλυτικό πίνακα αξιολόγησης των μορφολογικών και λειτουργικών στοιχείων των εν λόγω ηλεκτρονικών εφημερίδων.

Στο τρίτο μέρος της εργασίας, παρουσιάζονται τα συμπεράσματα και οι προτάσεις που προέκυψαν από την αναλυτική προσέγγιση των αποτελεσμάτων της έρευνας ως προς την ενσωμάτωση των ΤΠΕ στο σχολικό περιβάλλον της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης μέσα από την κατασκευή μιας ηλεκτρονικής σχολικής εφημερίδας.

Abstract

The problematics of the present study, in the framework of the inter-disciplinary approach of knowledge and of the incorporation of the Information Technologies in Education, focus on the contribution of the setting up of an electronic school newspaper aiming at the development of new skills among the students of primary education as well as at the adoption of new teaching/learning strategies. The bibliographical review explores pupil-centered pedagogical theories that promote the cooperative, investigative and interactive process of teaching/learning. At the same time, the setting up of an electronic school newspaper is connected to the aims of the

---

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστήμων

Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

Π.Μ.Σ. «Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων»

Φυτώριο ΚΕΓΕ "Δήμητρα", Λ. Ρόδου- Καλιθέας, Ρόδος ΤΚ:85100 * Τηλ: 2241099421. Fax: 2241099420

<http://www.pse.aegean.gr/pms-msaem>

53

Comprehensive Curriculums of primary education as well as to the contents of the coursebooks.

The research part of this study extends into two fields: firstly, the needs, the representations, the expectations and the motives of the pupils are examined with regard to the existence and the operation of the electronic newspaper of their school. Therefore, questionnaires were used that were addressed to pupils of school units having an electronic newspaper. The second research field concerns the recording of the structural elements of the active electronic school newspapers, aiming at the tracing of their particularities with regard to their conception and their operation. This exploring has been done on the basis of the detailed evaluation table of the morphological and operational elements of the said electronic newspapers.

In the third part of the study, the conclusions and the proposals resulting for the analytical approach of the outcomes of the research with regard to the incorporation of the Information Technologies in Education in the school environment of primary education through the setting up of an electronic school newspaper are presented.

426M/2004032 Φουσέκη Ανδριανή-Σοφία

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Εξοπλισμός και παιδαγωγικό υλικό της σχολικής μονάδας: στάσεις και απόψεις των εκπαιδευτικών

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Εμμανουήλ Κόνσολας, Λέκτορας, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Γεώργιος Φεσάκης, Λέκτορας, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου
Λέκτορας, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ.,
Πανεπιστημίου Αιγαίου

Παναγιώτης Σταμάτης, Διδάσκων 407/80, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Το θέμα της παρούσης ερευνητικής μελέτης παρουσιάζει ορισμένες σκέψεις, στάσεις και απόψεις εκπαιδευτικών αναφορικά με τον εκπαιδευτικό εξοπλισμό και το παιδαγωγικό υλικό στις εκπαιδευτικές μονάδες της δημόσιας δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Γίνεται μια σύντομη ιστορική ανασκόπηση, ιδιαίτερα όσον αφορά την ένταξη και χρήση των Τ.Π.Ε στην εκπαίδευση σε ορισμένες χώρες της Ευρώπης και στις Η.Π.Α. Επίσης γίνεται προσπάθεια αναζήτησης των προδιαγραφών, της ανανέωσης, της συντήρησης του εκπαιδευτικού εξοπλισμού και παιδαγωγικού υλικού, των δυνατοτήτων που παρέχουν και η αξιοποίησή τους, ώστε να έχουν τα βέλτιστα αποτελέσματα στην εκπαιδευτική διαδικασία γενικά σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα, αλλά με ιδιαίτερη μνεία στα Φιλολογικά μαθήματα και στις Ξένες Γλώσσες, στα οποία η ερευνήτρια- εκπαιδευτικός έχει γνώση και σχετική εμπειρία στη διδασκαλία αυτών των γνωστικών αντικειμένων σε μαθητές Λυκείου, ώστε να μπορεί να εκφέρει και η ίδια τις απόψεις και κρίσεις της.

Η ποσότητα προσφοράς εκπαιδευτικού υλικού όσον αφορά τα Φιλολογικά μαθήματα θα μπορούσε να χαρακτηριστεί επαρκής, όμως η αξιοποίησή της – ιδιαίτερα το εκπαιδευτικό λογισμικό δεν αξιοποιείται όσο θα έπρεπε και οι τίτλοι βιβλίων που διατίθενται κάθε σχολικό έτος δεν ανταποκρίνονται στις ανάγκες του κάθε σχολείου – με σοβαρότερο πρόβλημα στα σχολεία της περιφέρειας, ώστε να αποτυπώνεται ξεκάθαρα η έλλειψη συντονισμού της κεντρικής και της περιφερειακής διοίκησης της Β΄θμιας Εκπαίδευσης. Τα αποτελέσματα της έρευνας αυτής έδειξαν ότι μεγάλο είναι το ποσοστό των επιμορφωμένων στις Ν.Τ εκπαιδευτικών, όμως η συχνότητα χρησιμοποίησής τους στο γνωστικό τους αντικείμενο είναι σχετικά μικρή. Σε αυτήν τους την επιλογή δεν παίζει ρόλο τόσο το φύλο, όσο το ίδιο το γνωστικό τους αντικείμενο, καθώς και οι ελλείψεις που παρουσιάζονται στην υλικοτεχνική υποδομή των σχολικών μονάδων, καθώς επίσης και ο περιορισμένος χρόνος που διατίθεται για τη διδασκαλία με χρήση Ν.Τ, σύμφωνα με ό, τι αναφέρεται στα Α.Π. Σπουδών της Β΄θμιας εκπαίδευσης και ιδιαίτερα στο Λύκειο, όπου η τεράστια διδακτέα ύλη πρέπει να καλυφθεί σε ορισμένο χρόνο για να ακολουθήσουν οι Πανελλήνιες Εξετάσεις.

Επιπλέον ο εξοπλισμός των σχολικών βιβλιοθηκών με νέο υλικό, όπως βιβλία, βοηθήματα καθηγητή και μαθητών, CD- ROM, DVD, παρουσιάζει αρκετές ελλείψεις χώρων και υποδομών ώστε να καθίσταται κατάλληλος για μελέτη και να συμβάλει στις μαθησιακές δραστηριότητες.

Πρόσφατες έρευνες έδειξαν ότι τα περισσότερα σχολικά κτίρια υπερβαίνουν την ηλικία των 20 ετών και ότι μόνο το 36,8% των σχολείων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης έχει μαθηματικά όργανα, το 48,4% έχει όργανα Φυσικής και το 15,6% έχει όργανα και υλικό

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών

Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

Π.Μ.Σ. «Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων»

Φυτώριο ΚΕΓΕ "Δήμητρα", Λ. Ρόδου- Καλιθέας, Ρόδος ΤΚ:85100 * Τηλ: 2241099421. Fax: 2241099420

<http://www.pse.aegean.gr/pms-msaem>

55

Γεωγραφίας κι ότι παρόλο ότι το 85,6% των Λυκείων της Χώρας έχει Η/Υ οι οποίοι έχουν πρόσβαση στο διαδίκτυο κατά το 76%, η αναλογία για κάθε μαθητή ανά Η/Υ είναι απογοητευτική, αφού μόνο 15 μαθητές αντιστοιχούν σε έναν Η/Υ.

Η εμπειρική μελέτη της παρούσης διπλωματικής εργασίας αν και διεξήχθη σε ένα συμπτωματικό δείγμα κι επομένως τα αποτελέσματά της αν και είναι έγκυρα δεν μπορούν να γενικευτούν, έδειξε ότι ο υπάρχων εκπαιδευτικός εξοπλισμός επιδρά σημαντικά στην μαθητική επίδοση, αφού το 69% των ερωτηθέντων εκπαιδευτικών θεωρεί ότι το είδος επίδρασης είναι αρκετά μεγάλο, το 22% θεωρεί ότι είναι πολύ μεγάλο και μόνο το 9% θεωρεί ότι είναι μικρό.

Επιπλέον οι ίδιοι εκπαιδευτικοί κάνουν χρήση των διαθέσιμων εξοπλιστικών μέσων κατά 72,2% και θεωρούν ότι επηρεάζουν σημαντικά στην κατανόηση, εμπέδωση της ύλης και στην επίδοση, ενώ οι υπόλοιποι (27,8%) που δεν κάνουν χρήση αιτιολογούν την άρνησή τους είτε λόγω της ελλιπούς ενημέρωσης όσον αφορά τη χρήση τους, είτε λόγω έλλειψης διαθέσιμου χρόνου, χώρου και υποδομών εξαιτίας της φύσης του σημερινού σχολείου, όπως διπλοβάρδιες, ωρολόγιο πρόγραμμα, Αναλυτικό Πρόγραμμα σπουδών, υπέρογκη εξεταστέα ύλη στην τελευταία τάξη του Λυκείου.

Αν και η παρούσα εμπειρική μελέτη έδειξε ότι ο ήδη διαθέσιμος εξοπλισμός και το παιδαγωγικό υλικό χρησιμοποιούνται από τους περισσότερους εκπαιδευτικούς, άρα αξιοποιούνται σε σημαντικό βαθμό, όμως η ένταξη των εκπαιδευτικών-εποπτικών μέσων στην εκπαιδευτική διαδικασία και μάθηση δεν καθίσταται αρκετά σαφής στο Α.Π.Σ, άρα μπορούμε να συμπεράνουμε ότι τελικά οι υποδείξεις του Α.Π.Σ δεν υλοποιούνται πλήρως, παρόλα αυτά όμως δεν μπορούμε να γενικεύσουμε τα αποτελέσματα της εμπειρικής αυτής μελέτης, επειδή το δείγμα δεν αφορά σε όλα τα σχολεία της επικράτειας, γι' αυτόν τον λόγο, όπως έχει προηγουμένως ειπωθεί, η παρούσα υφίσταται περιορισμούς.

Από την ποιοτική ανάλυση της εμπειρικής μελέτης(μέσω των συνεντεύξεων) προέκυψε ότι η αναβάθμιση του σχολικού εξοπλισμού είναι βραδεία έως αδύνατη, το ίδιο συμβαίνει και με την ανανέωση του εν λόγω εξοπλισμού, έτσι παρατηρούμε ότι πολλές φορές η αναβάθμιση ή η ανανέωση Η/Υ, Φωτοτυπικού Μηχανήματος, τηλεόρασης, βίντεο, κ.τ.λ, «σκοντάφτει» σε χρονοβόρες και πολυδάπανες διαδικασίες κι έτσι φτάνουμε στο σημείο να βλέπουμε ορισμένα είδη του ήδη υπάρχοντος εξοπλισμού να αχρηστεύονται σε κάποιο ντουλάπι ή αποθήκη του σχολείου, εφόσον δεν μπορούν να αναβαθμιστούν ή να ανανεωθούν. Αυτό συμβαίνει κυρίως λόγω της επικρατούσας γραφειοκρατίας του εκπαιδευτικού μας συστήματος, η οποία καθιστά τις διαδικασίες ανανέωσης χρονοβόρες, ενώ τα έξοδα συντήρησης είναι τόσο υψηλά, που αν γινόταν σωστός –μακροπρόθεσμος σχεδιασμός από την κεντρική διοίκηση του ΥΠ.Ε.Π.Θ, του Ο.Σ.Κ και του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, αυτά τα έξοδα θα μπορούσαν να διατεθούν στον εκσυγχρονισμό των σχολικών μονάδων, στον εξοπλισμό τους με πιο σύγχρονα και λειτουργικότερα είδη, που θα επιδέχονταν ακόμη και κάποιο είδος αναβάθμισης στο μέλλον. Επιπλέον τα χρονικά περιθώρια ανανέωσης του διαθέσιμου εκπαιδευτικού εξοπλισμού, όπως καθορίζονται από το ΥΠ.Ε.Π.Θ και τον Ο.Σ.Κ είναι τόσο μεγάλα, που ουσιαστικά οι σχολικές μονάδες αναγκάζονται να πληρώνουν μέσω των Σχολικών Επιτροπών τους υπέρογκα ποσά για την συντήρησή τους. Για παράδειγμα, ένα φωτοτυπικό μηχάνημα μπορεί να ανανεωθεί με την πάροδο τριών ή τεσσάρων ετών, οι Η/Υ ανανεώνονται με πιο αργούς ρυθμούς αν και παλαιώνουν πολύ γρηγορότερα - από τη στιγμή που κάθε χρόνο βγαίνουν πιο εξελιγμένα, ευέλικτα και ταχύρρυθμα εργαλεία-έτσι δεν είναι δυνατό να προλαμβάνονται κάθε φορά οι εξελίξεις. Όμως αντί αυτού, θα μπορούσε η κάθε σχολική μονάδα να διαθέτει κάποιο κονδύλι για την αναβάθμισή τους και για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών της, (βέβαια όλα αυτά θα μπορούσαν να γίνουν εφικτά με την προϋπόθεση ότι οι ήδη υπάρχοντες Η/Υ ή τα άλλα εποπτικά μέσα δύνανται να

αναβαθμιστούν μελλοντικά, χωρίς να ξεπερνάει η αναβάθμισή τους τον οικονομικό προϋπολογισμό της εκάστοτε Σχολικής Επιτροπής).

Τελικά αυτό που προβληματίζει περισσότερο τους εν ενεργεία εκπαιδευτικούς δεν είναι τόσο η πληθώρα εξοπλιστικών και παιδαγωγικών μέσων, αλλά ο τρόπος απόκτησης και αξιοποίησής τους, εφόσον το ίδιο το εκπαιδευτικό σύστημα λόγω του συγκεντρωτισμού του δεν τους αφήνει μεγάλα περιθώρια ευελιξίας και ανάπτυξης πρωτοβουλιών και τα ίδια τα Α.Π Σπουδών είναι άκαμπτα ως προς την εφαρμογή τους στο κάθε ωρολόγιο πρόγραμμα.

ABSTRACT

This issue is about the attitudes, thoughts and points of view of secondary school teachers on the school equipment and educational material. After a brief reference to the introduction and use of New Technology of Information and Media in education field of some C.E countries and U.S.A, we try to find the prescriptions of school equipment and educational material, in which condition can be renewed and conserved, how they can be used, which possibilities they are giving us and how we can use them in a best way to promote the educational practice and process in all curricula, but also with a special reference to the teaching of Philology, History, Literature and Foreign Languages, because the writer has a relative experience in their teaching as a high school teacher. So she is proper to have her own points of view and assessments.

As regards the quantity of offer the educational material for these curricula, it could be characterized sufficient, but its best use and practice especially the educational software doesn't exist as it had to be. Also the quantity of books delivery per year in some school doesn't correspond on the real need of each school – the most serious problems seem to be in the suburban and provincial areas, where the lack of coordination between the Ministry of Education and its provincial offices. The result of this study have showed there are many educationists who have a formation in New Technologies applications, but they don't use them frequently in their teaching. For this choice doesn't matter their sex but their University studies and the curricula that they are teaching in high school, because of the lack of materials and structures in schools and also because of the constricted time that is available for teaching by N.T support as the Analytical Programs of curricula reports for secondary education, because of the constricted time and the huge curricula that have to be completed before the Pan-Hellenic examinations.

In addition the equipment of school libraries with new material, such as books CD-ROM, DVD, shows a lot of lack of places and structures, so they cannot be available and proper for study and educational activities by students. Some recent studies have showed that most of schools are more than 20 years old and that only a 36,5% of secondary schools a 52,7% are in a good condition concerning their structure, we can also observe that only a 36, 8% of high schools has instruments for mathematics, only a 48, 4% has instruments for physics and only a 15, 6% has instruments and materials for geography. Even though a 85,6 % of high schools has P.C and most of them are connected to the internet (76%), the percentage for each student is very disappointing because only 15,1 students correspond on each computer. Finally the irrefutable problem for the most educationists is not the big amount of school equipment and educational materials, but the way which one school can get them and use them in a best way and properly. This problem cannot be surmounted if only the educational system has surpassed its concentrated structure and let more flexibility of space and time to develop initiatives and innovate the educational process

. The Greek educational system must to inspire more confidence in educationists, headmasters ecc. so that each special problem of an area can be solved quickly /in time. Also It must give them more chances to take the initiative and as regards the curricula, they are not flexible, so they cannot be used and accorded to every school's schedule and demands/needs.

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστήμων

Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

Π.Μ.Σ. «Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων»

Φυτώριο ΚΕΓΕ "Δήμητρα", Λ. Ρόδου- Καλιθέας, Ρόδος ΤΚ:85100 * Τηλ: 2241099421. Fax: 2241099420

<http://www.pse.aegean.gr/pms-msaem>

426M/2004033 Αλεξίου Όλγα

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Η συμβολή της Σχολικής Επιτροπής στη λειτουργία των σχολικών μονάδων της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης: Η περίπτωση των νομών Ζακύνθου και Κεφαλληνίας

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Χρίστος Σαΐτης, Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Αννα Σαΐτη

Αναστάσιος Μιχόπουλος

[Εκκρεμεί η ψηφιοποίηση της διπλωματικής εργασίας]

426M/2004034 Ψαρίδου Βασιλική

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Μοντέλα επικοινωνίας και η δυνατότητα εφαρμογής στο χώρο της εκπαίδευσης

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Αναστάσιος Κοντάκος, Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Νικήτας Πολεμικός, Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ. Πανεπιστημίου Αιγαίου

Παναγιώτης Σταμάτης, Διδάσκων 407/80, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Το κυρίαρχο χαρακτηριστικό της ανθρώπινης επικοινωνίας μπορεί να θεωρηθεί ο λόγος. Υπάρχουν όμως και άλλα μέσα όπως :

- Τα παραστατικά μέσα (φωνή, πρόσωπο, σώμα κ.α.)
- Τα αναπαραστατικά μέσα (βιβλία, φωτογραφίες, γραφή κ.α.)
- Τα μηχανικά μέσα (τηλέφωνο, ραδιόφωνο, τηλεόραση κ.α.)

Οι ορισμοί που δόθηκαν για την έννοια της επικοινωνίας είναι πάρα πολλοί. Μάλιστα οι Dance & Larson κατέληξαν σε 126, πράγμα που δείχνει την πολυπλοκότητα αλλά τη σημασία της έννοιας. Το αρχαιότερο κείμενο βρέθηκε στην Αίγυπτο το 2675 π.Χ. και δίνει παρεναίσεις για την αποτελεσματική επικοινωνία. Ο Αριστοτέλης στη Ρητορική του αναφέρει ότι πρέπει να εξετάσουμε τρία στοιχεία στην επικοινωνία : α) τον ομιλητή, β) την ομιλία γ) το ακροατήριο. Από τότε μόνο τον 20ο αιώνα ασχολήθηκαν οι επιστήμονες αναπτύσσοντας θεωρίες μέσα από τα διάφορα μοντέλα τους. Ο απλούστερος ορισμός όλων είναι ότι επικοινωνία είναι η ανταλλαγή μηνυμάτων μεταξύ δύο ή περισσότερων ανθρώπων μέσω της οποίας αναπτύσσονται σχέσεις.

Παιδαγωγική επικοινωνία χαρακτηρίζεται η ανάπτυξη και πραγμάτωση κάθε επικοινωνιακής διαδικασίας που διεξάγεται στον ευρύτερο χώρο της αγωγής κατά τη διάρκεια της αλληλεπίδρασης, η οποία πραγματώνεται μεταξύ παιδαγωγού και παιδαγωγούμενων, ομαδικά ή εξατομικευμένα. Στο χώρο του σχολείου διακρίνεται:

☐ ο επικοινωνιακός τύπος του εκπαιδευτικού (με κέφι και προθυμία για δουλειά, με νέες μεθόδους προσέγγισης των παιδιών, χαμόγελο και χιούμορ)

☐ Ο μη επικοινωνιακός τύπος του εκπαιδευτικού (έλλειψη διάθεσης για συζήτηση, προσηλωμένος στην ύλη του μαθήματος, χρησιμοποιεί ελάχιστα τον διάλογο)

Το φαινόμενο της επικοινωνίας βρίσκει την πραγμάτωσή του στον άνθρωπο κυρίως μέσω δύο εκφραστικών οδών, της λεκτικής και μη λεκτικής επικοινωνιακής οδού, που βρίσκονται αντίστοιχα σε ό,τι συνηθίζουμε να ονομάζουμε με τους όρους «λεκτική» και «μη λεκτική επικοινωνία».

Communicating means exchanging messages between two or more people through which relations can occur. There are two ways that humans can communicate : the verbal communication and the non verbal.

In verbal communication, speech is the fundamental characteristic and everyone's voice can reveal significant things, such as: emotions or even the actual birth place by the way he pronounce words.

There are many ways when communicating in verbal inside the school. There are the school books (the old method) and the Computers (the new method). Everyone has advantages and

---

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών

Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

Π.Μ.Σ. «Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων»

Φυτώριο ΚΕΓΕ "Δήμητρα", Λ. Ρόδου- Καλιθέας, Ρόδος ΤΚ:85100 * Τηλ: 2241099421. Fax: 2241099420

<http://www.pse.aegean.gr/pms-msaem>

59

disadvantages. The school book is still irreplaceable and computers are getting more and more into the every day's school program.

There is also the non verbal communication. Faces, smiles, expressions, eyes, hands, the way we stand and dress are many ways that can produce messages for the other person. In a school class there is also student's character, the way we put the desks, fear of degrees, students from other countries, noises and the teacher's character that can create a suitable communication environment or not.

Many scientists during 20th century searched for the things that affected communication. Most of them at the end expressed their view with a theory. Some of them are: Lasswell with his formula and the Braddock's accession to it, then comes the leaner model of communication by Shannon and Weaver and Defleur's accession to that, the helical model by Dance, the circle model by Osgood and Scramm, the SMCR model by Berlo, Maletzke's model, J.W Riley's and M.W. Riley's model and finally the model of the successful communication by Habermas.

I believe that each one is applicable in a Greek school but it depends on the circumstances which one will be put into action. It is in teacher's hands to choose the best one in each case.

426M/2004035 **Μαρτίνου Αγγελική**

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Η Διαχείριση του Εξοπλισμού του Ολοήμερου Δημοτικού Σχολείου στη Θεωρία και τη Πράξη: Μια Μελέτη Περίπτωσης

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Εμμανουήλ Κόνσολας, Λέκτορας, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Χρήστος Γκόβαρης, Αναπληρωτής Καθηγητής, Π.Τ.Δ.Ε, Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Νικόλαος Ανδρεαδάκης, Επίκουρος Καθηγητής Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης

[Εκκρεμεί η ψηφιοποίηση της διπλωματικής εργασίας]

426M/2004036 Αποστόλου Σεβαστή

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Η τοπική προσκόλληση, η ταυτότητα του τόπου του παιδιού και το αίσθημα κοινότητας στο σχολείο

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Νικήτας Πολεμικός, Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ. Πανεπιστημίου Αιγαίου

Αναστάσιος Κοντάκος, Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Παναγιώτης Σταμάτης, Διδάσκων 407/80, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

[Εκκρεμεί η ψηφιοποίηση της διπλωματικής εργασίας]

426M/2004037 Τσουκνάκη Ελευθερία

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Η εκπαιδευτική τηλεόραση στην Ελλάδα: Ιστορική αναδρομή, θεματικές περιοχές, σημερινή πραγματικότητα, προοπτικές και προτάσεις

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Μιχάλης Μεϊμάρης, Καθηγητής Τμήματος Επικοινωνίας και Μ.Μ.Ε. Πανεπιστημίου Αθηνών

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Αγγελική Δημητρακοπούλου, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Αναστάσιος Κοντάκος, Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

[Εκκρεμεί η ψηφιοποίηση της διπλωματικής εργασίας]

426M/2004038 Βλάχου Μαρία

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Διδακτική Αξιοποίηση Κτιριακής Υποδομής Νηπιαγωγείου: Μελέτη Περίπτωσης

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Εμμανουήλ Κόνσολας, Λέκτορας, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Γεώργιος Φεσάκης, Λέκτορας, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου
Λέκτορας, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ.,
Πανεπιστημίου Αιγαίου

Παναγιώτης Σταμάτης, Διδάσκων 407/80, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Η μελέτη που ακολουθεί αναφέρεται στη διδακτική αξιοποίηση της κτιριακής υποδομής του νηπιαγωγείου, επιχειρώντας τη διερεύνηση της υφιστάμενης κατάστασης στο Ολοήμερο Νηπιαγωγείο Κ. του Νομού Κεφαλληνίας, που εξετάζεται ως μελέτη περίπτωσης. Η ιδιαιτερότητα της διδακτικής μεθοδολογίας στο νηπιαγωγείο αποτυπώνεται στο χώρο του. Σε αυτό, προσφέρονται κατάλληλες συνθήκες, ώστε σε ένα ελκυστικό, ασφαλές και πλούσιο σε ερεθίσματα περιβάλλον να δημιουργούνται πολλαπλά κίνητρα δράσης και μάθησης. Έτσι, χώρος και υποκείμενο αλληλεπιδρούν αναπτύσσοντας μια δυναμική, η οποία προσφέρει συνεχώς, ευκαιρίες για ανατροφοδότηση (feedback), και για οικοδόμηση παιδαγωγικής σχέσης.

Μέσα από τη μελέτη της κτιριακής υποδομής επιχειρείται ο εντοπισμός του βαθμού και του τρόπου της διδακτικής αξιοποίησης, καθώς το σχολικό κτίριο αποτελεί μέσο για την υλοποίηση των εκπαιδευτικών στόχων. Μελετάται εάν τα χαρακτηριστικά του και οι προδιαγραφές του συμβάλλουν, στο πλαίσιο μιας κατάλληλης εκπαιδευτικής πρακτικής, στην ολόπλευρη ανάπτυξη του παιδιού της προσχολικής ηλικίας, ικανοποιώντας συναισθηματικές, κινητικές, νοητικές και κοινωνικές του ανάγκες. Εάν είναι αποτελεσματική η μαθησιακή διαδικασία στο σύγχρονο νηπιαγωγείο, και αν διακρίνεται από υψηλή ποιότητα το μαθησιακό περιβάλλον του.

Η μελέτη χωρίζεται σε δύο μέρη, εκ των οποίων το πρώτο επιχειρεί μια θεωρητική προσέγγιση για τη μορφή του εκπαιδευτικού περιβάλλοντος του νηπιαγωγείου και τους αναπτυξιακούς στόχους του, όπως και τις διδακτικές λειτουργίες του χώρου του. Εξετάζεται με τον ίδιο τρόπο και ο αύλειος χώρος. Το δεύτερο μέρος επικεντρώνεται στη μεθόδευση της έρευνας. Στην έρευνα που υλοποιήθηκε, και που ήταν μια μελέτη περίπτωσης όπου εφαρμόστηκε η μεθοδολογική τριγωνοποίηση, φάνηκαν με πρωτοτυπία τα ευρήματα, τα οποία συνηγορούν σε καινοτόμες προτάσεις ανασχεδιασμού του χώρου και εφαρμογής νέων διδακτικών μεθόδων, προκειμένου να κάνουμε λόγο για μαθησιακό περιβάλλον υψηλής ποιότητας. This study refers to the teaching exploitation of the kindergarten's premises examining the current situation in the all-day kindergarten of Keramies in the island of Kephallonia, which is examined as a case study. The kindergarten's premises bear the stigma of the peculiarity of the teaching methodology. In kindergarten we must create the appropriate conditions in order to, through an attractive, safe and stimulating environment, offer multiple action and learning motives. In this way, premises (space) and subject interact. This interaction creates a dynamic, which can offers feedback upon request as well as helping the building of educational thinking.

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών

Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

Π.Μ.Σ. «Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων»

Φυτώριο ΚΕΓΕ "Δήμητρα", Λ. Ρόδου- Καλιθέας, Ρόδος ΤΚ:85100 * Τηλ: 2241099421. Fax: 2241099420

<http://www.pse.aegean.gr/pms-msaem>

Through the premises study is attempted the finding of the way and the extend of the teaching exploitation, as the school building is considered to be the mean through which we materialize the educational aims. We examine if the characteristics and the norm standards of the premises, through a proper educational practice, can add to fully development of the pre-school child, satisfying his sentimental, moving, social and mental needs. It is also examined how efficient is the learning procedure in the kindergarten today, as well as if this learning environment has high quality standards.

The study consists of two parts. The first one contains the theoretical approach. We present the form and the structure of the kindergarten's educational environment, the developmental aims, as well as the premises' educational functions. We also present in the same spirit, the kindergarten's yard. The second part is devoted to the research methodology. In the research, which was a case study examined with the use of methodological triangulation, the findings have originality and can lead us to brand new solutions concerning the premises' redesign and the application of unique educational procedures, in order to obtain a high quality educational environment.

426M/2004040 Καφτηράνης Χρήστος

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Ο ρόλος του συλλόγου διδασκόντων στην αποτελεσματική λειτουργία του σχολείου. Η περίπτωση του νομού Κυκλάδων

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Χρήστος Σαΐτης, Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Αννα Σαΐτη

Αναστάσιος Μιχόπουλος

[Εκκρεμεί η ψηφιοποίηση της διπλωματικής εργασίας]